

Four freedoms award

Nominatie bisschop Paride Taban
Roosevelt Academy

PAX
www.paxforpeace.nl

Colofon

Deze aanbeveling van emeritus-bisschop Paride Taban voor de International Four Freedoms Award 2018 is tot stand gekomen met medewerking en op initiatief van vredesorganisatie Pax for Peace en Paul de Schipper (journalist/schrijver).

Coördinatie:
Pax for Peace
Sint Jacobsstraat 12
3511 BS Utrecht

Voor meer informatie neem contact op met:
Sara Ketelaar
ketelaar@paxforpeace.nl
+31 (0)30 233 33 46/ + 31 (0)6 109 361 53

Foto credits Paul de Schipper, Mariska van den Brink, PAX for Peace
Foto voorpagina: Bisschop Taban bouwt letterlijk en figuurlijk bruggen tussen mensen

Inhoud

1. Inleiding	6
2. Aanbeveling voor Bisschop Paride Taban 'The Peacemaker'	10
3. Het leven van Paride Taban	16
4. De zwarte hof van Eden, een verhaal	28
5. Kuron Peace Village Academy	40
Annex 1: Aanbevelingen	42

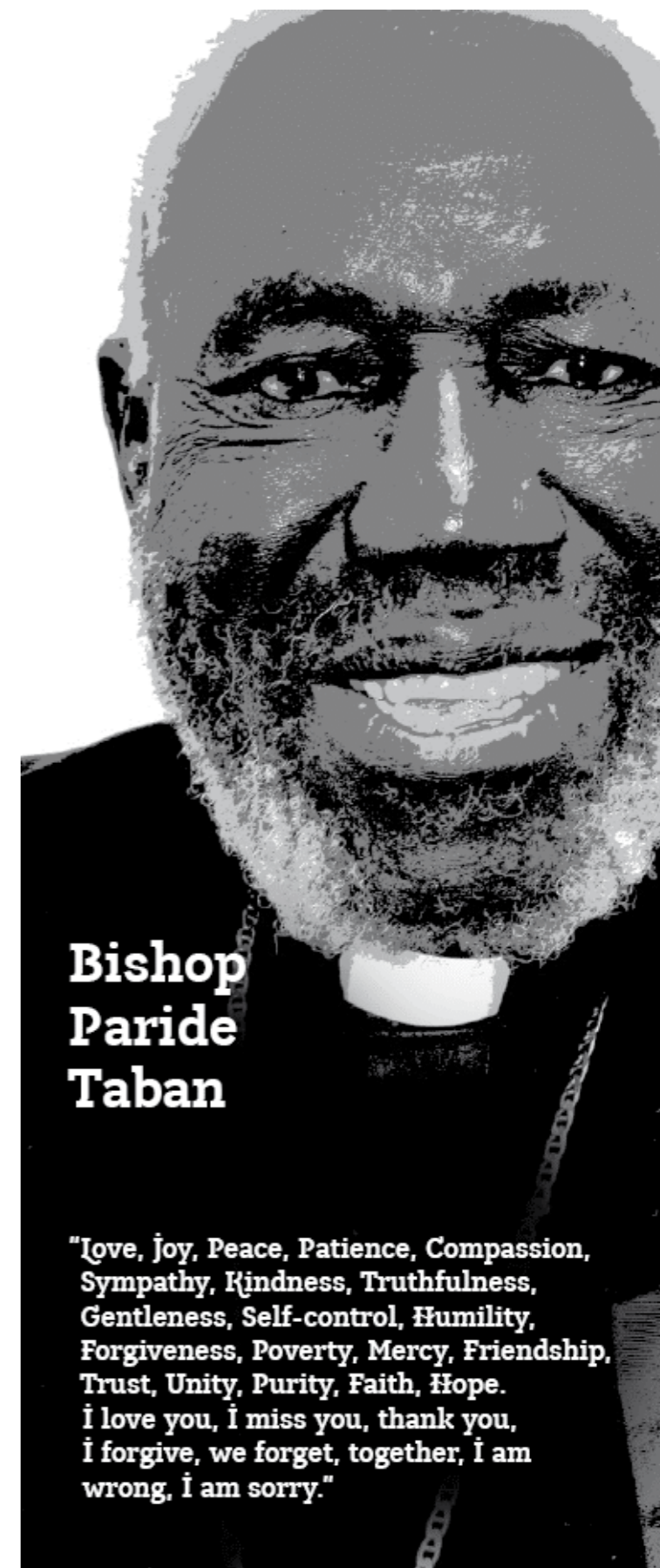
1. Introductie: een leven lang voor vrede en vrijheid

Een lang leven vol oorlog. En toch dat lange leven offeren aan één doel: vrijheid en vrede. Elke dag opnieuw. Mens blijven in onmenselijke omstandigheden. Elke dag opnieuw. Wie in deze wereld ziet daar kans toe? Onophoudelijk deprimerend, geweld, gevangenis, dodelijke dreiging, beantwoorden met onverzettelijk geduld, tact, verzoening, optimisme en een uitstralende, inspirerende energie. En dat tientallen jaren lang. Dat is alleen de allergrootsten onder ons gegeven.

Een van die allergrootsten, onderbelicht, is 'peacemaker' emeritus-bisschop Paride Taban uit Zuid-Sudan. Onvermoeibaar bruggenbouwer, lokaal, nationaal en internationaal. Anno 2018 kerkvorst op een door hem gesticht voorbeeld-vredesdorp, met een Vredesacademie. Vrijheid en vrede kun je leren.

Die boodschap geeft ons Paride Taban met Kuron Peace Village: een vredeseiland als oplichtend, schitterend baken in een zee van nieuw geweld: een oplaaierende oorlog. Bisschop Paride Taban, een lang leven voor vrijheid en vrede. En daarmee een voorbeeld voor ons allen. En vooral voor hen die hem het meest dierbaar zijn mensen: het lijdende volk van Zuid-Sudan: 'My people'.

Alle reden om een bijzondere man: emeritus-bisschop Paride Taban, met wereldwijde steun, voor te dragen voor de Roosevelt Four Freedoms Award 2018. Op een moment dat een mondiaal klinkend signaal voor vrede en vrijheid in Zuid-Sudan, meer dan ooit, nodig is. Juist nu! ♦

**Bishop
Paride
Taban**

**"Love, Joy, Peace, Patience, Compassion,
Sympathy, Kindness, Truthfulness,
Gentleness, Self-control, Humility,
Forgiveness, Poverty, Mercy, Friendship,
Trust, Unity, Purity, Faith, Hope.
I love you, I miss you, thank you,
I forgive, we forget, together, I am
wrong, I am sorry."**

Bisschop Taban onder zijn mensen in Kuron Peace Village

2. Aanbeveling voor Bisschop Paride Taban 'de 'peacemaker'

Paride Taban, de 'peacemaker'

Een jongetje dat op de schouders van zijn oom de oorlog ontvlucht. Die als kind ziet hoe mensen afgeslacht worden. En die toch opgroeit om gevrijwaard van enige angst een lang leven, onbaatzuchtig, te wijden aan één groots doel: vrede, vrijheid, veiligheid en ontwikkeling van zijn al decennia door nauwelijks te beschrijven plagen geteisterde volk in Zuid-Sudan.

Emeritus bisschop Paride Taban is een onvermoeibaar man van verzoening in de traditie van grote leiders als bisschop Tutu, Gandhi en Mandela. Een stem van de stemlozen. Een inspirerende stem die bindt en hoop geeft.

Al tientallen jaren probeert emeritus-bisschop Paride Taban het bijna onmogelijk lijkende te doen: vrede brengen in Zuid-Sudan.

Al sinds de jaren '60 is hij een vredestichter op alle niveau's. Onder de schaduwboom, als stamhoofden ruzien over vee, maar ook als bisschop-diplomaat op nationale en internationale schaal. Ver uitgroeiende boven zijn functie als kerkvorst.

Taban is een visionair met geduld en strategisch inzicht. Met veel wijsheid in staat emotionele banden te smeden met conflictpartijen. Met als belangrijk gereedschap een diep respect voor religies en culturen.

Als meest gerespecteerde vredesvoorvechter van zijn land is Taban gezegend met een onuitputtelijk optimisme, durf, grote stressbestendigheid, en een bijna onmenselijk opofferingsvermogen.

Toposa erf in Kuron Peace Village, Zuid Soedan

In zijn persoon verenigt zich de bijzondere combinatie van religieus en, door de oorlog gedwongen, wereldlijk leider. Iemand met stuwende, praktische daadkracht. Welke bisschop in de wereld laat een eigen vliegveld aanleggen, honderden kilometers weg aanschuiven en twaalf bruggen bouwen? Zijn levenslange doel in een wereld van oorlog: dienstbaar zijn en het goede doen voor zijn mensen, 'my people', zijn gekwelde volk hoop geven, een uitweg bieden, via het pad van vrede en vrijheid.

Het is deze kleine man met een pluizige grijze baard, herder en leider, die in het verscheurde Zuid-Sudan kans gezien heeft te doen waar de Verenigde Naties nooit in slaagden: een plek van vrede stichten, een zwarte 'Hof van Eden': Kuron Peace Village.

Een oase in een wrede wereld. De enige plek in Zuid-Sudan waar vrede is. Het is de realisering van zijn droom: een voorbeeld-gemeenschap. Met als basis: vredesopvoeding die moet uitstralen over bush, savanne en bergen, waar tanks staan te roesten, herdersjongens op mijnen lopen en gezinnen in grotten schuilen.

Harmonie en verzoening, een plaats van hoop in een omgeving waar twee generaties zijn opgegroeid die alleen maar oorlog kennen.

Emeritus-bisschop Paride Taban heeft in Sudan en binnen de internationale gemeenschap bewezen te beschikken over spectaculaire leiderschapskwaliteiten die hem naar een hoog niveau op wereldschaal tillen.

Het zijn die eigenschappen en zijn humor en hartverwarmende uitstraling, die hem de afgelopen decennia in het door oorlog verduisterde Zuid-Sudan tot een lichtend voorbeeld van internationaal gerespecteerd leiderschap hebben gemaakt. Het is emeritus-bisschop Paride Taban die en de wereld, en ons, door zijn toewijding, zijn werk en zijn leven voortdurende een spiegel voorhoudt.

Een voorbeeld: voor zijn nog altijd lijdende volk, voor Zuid-Sudan, voor ons allen.

Voldoende redenen om emeritus-bisschop Paride Taban en hem het volk van Zuid-Sudan, zijn mensen, 'my people' voor te dragen voor International Roosevelt Four Freedoms Award, of een van de separate Four Freedoms Awards.

De nominatie van emeritus-bisschop Paride Taban wordt ondersteund door:

1. Dhr.Kees van Baar, Mensenrechten Ambassadeur, Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland
2. Anoniem- Zuid Soedan
3. Dhr.Paul de Schipper- Nederland
4. Misereor- Duitsland
5. Dhr. Edmund Resor- Verenigde Staten
6. Dhr.Pettersen x 2 en dhr.Johanssen- Noorwegen
7. AGEH- Duitsland
8. Familie Haumann – Bergen, Nederland
9. Dhr.Ferdinand von Habsburg-Lothringen- Zuid Soedan
10. Vrienden van zuster Emmanuelle – België
11. Mw.Marianne Schwaab – Stuttgart, Duitsland
12. Maryknoll Sisters – Washington, Verenigde Staten
13. Mill Hill Missionaries Netherlands - Nederland
14. Pastoor Janssen- Bergen, Nederland
15. Pax Christi International- België (Verenigde Staten, Zuid Afrika)
16. PAX - Nederland
17. Christian Aid- Verenigd Koninkrijk
18. Dhr.R.Rees- Verenigd Koninkrijk
19. Dhr.Kapitein H.Schuurs bd.- Nederland
20. Catholic Relief Services – Zuid Soedan/ Verenigde Staten
21. John Ashworth- Zuid Soedan

Bovenstaande aanbevelingen zijn opgenomen in Annex 1.

"Nooit in mijn hele leven, en ik ben u 81 jaar oud, heb ik zo'n groot lijden van de Zuid-Sudanezen gezien als nu, door toedoen van Zuid-Sudanezen. Het begon op 15 december 2013 en duurt voort tot op heden."

Paride Taban in brief aan president Salva Kiir Mayardit van de republiek Zuid-Sudan, 1 maart 2017.

Bisschop Paride Taban tijdens een van zijn lobby bezoeken aan Europa

3. Het leven van Paride Taban

Data Paride Taban Abraham Kenyi. Emeritus bisschop van het Katholieke Diocese van Torit. Oprichter van Kuron Peace Village.

Geboren: Opari, Zuid-Soedan, 1936. Madi-stam, Logopi clan. Traditionele naam: Odega. Betekenis: 'somebody born too late, 'somebody who overstayed in the womb'. Vader niet praktiserend moslim, moeder traditionele godsdienst.

1940

Het gezin, vijf kinderen, verhuist naar regionale stad Torit, lopend. Zijn vader krijgt er werk bij een koloniaal katoenbedrijf. Een oom draagt de kleine Paride 83 km op de schouders. In een groep omdat rondtrekkende krijgers het reizen gevaarlijk maken. Taban groeit op in een fabrieksomgeving waar veel arbeiders van verschillende stammen werkzaam zijn. "Dat genas me al vroeg van elke vorm van tribalisme."

1950

Christelijk doop van Taban. Hij krijgt dan de naam Paride, afgeleid van het Griekse Paris, de legendarische zoon van de koning van Troje.

1951

Taban gaat naar het seminarie in Okaru: 'omdat de missionarissen zulke mooie kleren dragen'. Hij leert er ook meubels maken, en auto's repareren. Als garnizoen van Torit aan het muiten slaat ervaart de jonge Paride wat oorlogsgeweld is. Er vallen honderden doden en de aanvoerder wordt in stukken gesneden.

Herders onderweg met hun vee in het uitgestrekte en afgelegen grensgebied van Zuid Soedan en Kenia

1956

Soedan onafhankelijk van Engeland. Het seminarie komt tussen twee vuren: regeringstroepen en rebellen die tegen het Arabische noorden in opstand zijn gekomen. Regeringssoldaten doden zuidelijke intellectuelen. Taban ontsnapt aan executie en moordaanslagen.

1964

Juba, priesterwijding. Krijgt als cadeau een rijbewijs.

1966

Father Agostino dreigt in Juba te worden geëxecuteerd. Zijn advocaat weet hem vrij te pleiten. Taban: "Toen hebben we, father Agostino, mgr Laharanya, en ik, ons voorgenomen bij onze mensen te blijven. Niet vluchten. Tot 1972 waren we de enige priesters in Equatoria, het oosten van Zuid-Soedan."

1966-1972

Taban opereert met de kerk in een totaal vijandige omgeving. Op een dag redt een militair van het moslim-Arabisch georiënteerde regeringsleger het leven van Taban en de zusters van een seminarie. "Omdat ik hem een krat bier aanbood en een stier voor zijn soldaten en hem beloofde een tweedehands Landrover te verkopen als hij ons zou redden. In voortdurende oorlogsomstandigheden helpt Taban burgers en soldaten."

1972

Zuid-Sudanese rebellen en de noordelijke regering sluiten de vredesovereenkomst van Addis Ababa. Na ondermeer bemiddeling van de Wereldraad van Kerken.

Jonge krijgers toegewijd aan vreedzame transformatie van hun gemeenschappen tijdens een cross-border peace & sports training

1974

Taban ruilt in Oeganda twee 'elephant tusks' voor twee paar ossen en een ossenploeg en introduceert die succesvol in Zuid-Soedan.

1976

Parochiepriester in Loa. Oprichting van een coöperatie: "Waarbij we duidelijk maakten dat coöperatie van de mensen was en niet bij een stam of clan hoorde."

1977

Taban ontmoet Ed Resor van Catholic Relief Services. De dan uitgeputte Taban wordt uitgenodigd naar de VS te komen. Hij werkt er op de ranch van Ed's vader in Wyoming, helpt afasteringen repareren en stallen schoonmaken.

1978

Oprichting Sudanese Bisschoppen Conferentie.

1979

Druk op Taban om in de politiek te gaan. Taban weigert: "Ik wilde geen minister worden of een machtspositie krijgen. Ik wilde mijn zegende werk als priester voortzetten."

1980

Taban is in Malakal als hij iemand hoort roepen: "De radio zegt dat die man door het Vaticaan is benoemd als hulpbisschop van Juba."

1980, 4 Mei

Wijding als bisschop in Kinshasa, Congo door paus Johannes-Paulus II. In het vliegtuig ernaar toe leert hij van zijn moeder, die voor het eerst vliegt, een levensles, die Taban voortaan altijd zal toepassen: "Ze leerde me hoe je je eigen angst kan vermijden en je instinct tot zelfbehoud kan neutraliseren door je te concentreren op het leed van anderen die meer hulp en troost nodig hebben dan jijzelf. Die les heeft me altijd geholpen om in riskante situatie mijn angst te overwinnen."

1981

Taban raakt betrokken Bij SudanAid/Caritas en het werk in vluchtelingenkampen.

1983

Taban benoemd tot bisschop van het nieuwe bisdom Torit. In Zuid-Soedan breekt nieuwe guerrilla-oorlog uit.

1985

De oorlog nadert. Toposa-oudste lezen uit de darmen van een geit dat 'een grote macht in aantocht' is.

1986

Het rebellenleger van de SPLA nadert Torit, Taban blijft daar met drie andere priesters. Zijn enige contact met de hoofdstad Juba is nu een korte golf radio.

1988

Taban reist met de Soedanese bisschoppen naar Rome voor een ontmoeting met de paus. Terug in Juba hoort hij over de situatie in het nu door rebellen belegerde Torit. Er zijn veel doden en gewonden. De bevolking hongert. Taban organiseert een hulpkonvooi met 100 vrachtwagens. In de laadbak van de lorries reizen burgers mee. Het wordt een weken durende helletocht. Het konvooi, geleid door Taban, wordt gebombardeerd en beschoten. Elke dag vallen er doden. Bij een hinderlaag vallen er zestig doden. Van de 100 vrachtwagens arriveren er 60 in Torit.

1989

Torit, na een middeleeuwse belegering, ingenomen door SPLA-rebellen. Taban verdwijnt van de aardbodem. Maandenlang zit hij onder onmenselijke omstandigheden gevangen in een SPLA-bush-gevangenis.

1989/1990

Taban, weer vrij, initieert de oprichting van de New Sudan Council of Churches om de hulpverlening in het zuiden te coördineren. Hij wordt voorzitter en krijgt als dagelijkse steun en secretaris fr Mathieu Haumann, MillHill Missionaries. Waar de civiele structuur (verbindingen, transport, zorg, onderwijs etc) vernietigd is door de oorlog gaat de NSCC via de kerk een eigen structuur op te bouwen.

1991

Het Ethiopische regime van Mengistu, steunpilaar van de SPLA-rebellen stort in. Het nieuwe regime jaagt alle Soedanezen het land uit. Er komt een massale vluchtelingenstroom over de Ethiopisch-Soedanese grens op gang. Taban reist er met Haumann naar toe. Ze hebben niets te bieden. Op Haumann's vraag of het zin heeft, zegt Taban: "Je kunt makkelijker

handen schudden als je handen leeg zijn.” Taban staat op de grens en begroet persoonlijk de vluchtelingen op de oever van de grensrivier waar hij een vrouw, in het water, van een baby ziet bevallen. Het beeld van de tienduizenden, vooral kinderen, zal hem altijd bijblijven.” Het is een zoveelste tragedie in Zuid-Soedan.

1993

Taban opent een kerkelijk centrum en steunpunt in Narus, een nederzetting op de grens van Kenia en Soedan. De bisschop oriënteert zich ook steeds meer op een internationale campagne voor vrede in Zuid-Soedan. Als paus Johannes-Paulus II het regime in Khartoum bezoekt, vraagt een BBC-verslaggever wat Taban over dat bezoek tegen de paus wil zeggen. Zijn antwoord van: “Uwe Heiligheid, u gaat naar Khartoum om uw kudde daar te zien. Er wordt een grote rode loper voor u uitgerold, maar weest u ervan bewust dat de hand die u groet druip van het bloed van uw christenen.”

1994

Adventbrief NSCC, 1991: “De Afrikanen in Soedan zijn eeuwenlang geëxploiteerd, De slavenhandel duurt nog voort. De politiek van het regime in Khartoum is erger dan Apartheid. Apartheid aanvaardde nog ontwikkeling De politiek van achtereenvolgende regeringen in Khartoum is er een van verovering, uitbuiting, slavernij, islamisering en oorlog. Er is geen andere natie in Afrika die zoveel onderdrukking kent als Soedan.”

1995

Taban reist door zijn bisdom en bezoekt ook gemeenschappen in West-Equatoria. Hij reist soms dwars door de linies. Rebellenleider Garang belooft hem op een avond een beschieting uit te voeren, zodat de regeringssoldaten in dekking blijven en Taban kan rijden. Taban vertelt zijn metgezel Haumann niet alle details. Taban: “Het regende granaten van twee kanten, soldaten gebruikten dode lichamen als beschutting. We reden en we bereikten onze bestemming.”

1997

Oorlog heeft alle wegen in het bisdom van Taban vernield. Taban vindt dat de gemeenschappen verbonden moeten zijn om met elkaar te kunnen communiceren. ‘Aannemer’ Taban besluit daarom een weg te laten aanleggen van de Keniase grens naar het uiterste oosten van zijn dioceses, het district Kuron. De 300 kilometer lange ‘Taban Highway’ wordt aangeschoven en verhard met een door rebellen op de regering veroverde bulldozer. Projectleider is de Nederlander Ydo Jacobs.

1999

De oorlog van de SPLA-rebellen tegen het Arabische noorden ontaardt in een mensenlevens vretende interne stammenstrijd. De SPLA valt in facties uiteen. Taban probeert voortdurende te bemiddelen.

2000

De door Taban opgerichte school in Narus wordt voorzien van schuilkelders.

2000

Bouw brug over Kuron River, begin van Taban’s Peace Village Project. Haumann over Taban: “hij bestuurt liever een oude Landrover dan een dioceses”

“Nooit, nooit zal ik **het volk van Zuid-Sudan** in de steek laten. Het volk waarvoor en met wie **het lijden** en mijn lijden begon in 1964 toen ik een jong priester was. **Het lijden duurt voort**, geloof me, **ik laat mijn land en volk nooit in de steek**. Ik beloof door te gaan tot aan mijn graf”

Paride Taban in brief aan president Salva Kiir Mayardit van de republiek Zuid-Sudan, 1 maart 2017.

"Hier zijn mijn achtentwintig woorden
die **vrede kunnen bouwen** en waardoor
we **vreedzaam samen kunnen leven**:
liefde, plezier, vrede, geduld, medeleven,
sympathie, vriendelijkheid, waarheid,
nederigheid, armoede, vergeving, genade,
vriendschap, vertrouwen, eenheid,
zuiverheid, beleefdheid, zelfbeheersing,
trouw, hoop, ik hou van je, ik mis je,
dank je, ik vergeef, we vergeten, samen,
ik ben fout, het spijt me."

Paride Taban.

2004

Taban verzoekt de paus om hem van zijn taak als administratief bisschop van Torit te ontheffen. Paus verleent hem dispensatie.

2005

Na tweeëntwintig jaar burgeroorlog vrede tussen Noord- en Zuid-Sudan getekend in Kenia.

2005

Taban krijgt van de nieuwe Zuid-Sudanese regering 10 vierkante kilometer grond om er een Vredesdorp te bouwen. Een plaats van vrede en ontmoeting voor elkaar vaak vijandige stammen. "Een plaats tussen de armen en de meest verlatenen", zoals Taban dat uitdrukt.

2005

Taban initieert samen met Pax Christi een grensoverschrijdend Peace & Sports programma in Zuid Soedan, Oeganda, Kenia dat jonge krijgers van verschillende conflicterende stammen in staat stelt elkaar te ontmoeten in vredetijd en hun conflicten te deconstrueren op weg en hen te helpen naar een beter middel van bestaan met zonder geweld.

2006

Peace Village krijgt vorm door bouw van een school, een kliniek, een landbouwvoorlichtingscentrum en een gemeenschapshuis.

2008

Peace Village organiseert samen met vredesactoren uit Oost Equatoria, Jonglei, Karamoja (Oeganda) en Turkana (Kenia) een grensoverschrijdende sport en vredesconferentie die op vreedzame wijze 400 jonge krijgers samenbrengt van conflicterende stammen in Toposa, Murle, Didinga, Buya, Jie, Turkana en Karamajong met lokale leiders uit de drie landen om vrede te bevorderen en de cyclus van intercommunaal geweld en veeroof te doorbreken.

2009

Peace Village ontwikkelt zich tot een oase van vrede in het nog steeds door oplaaiende conflicten geteisterde Zuid-Sudan. Kerstboodschap Taban 2009: "Toen Zijn discipelen aan Jezus vroegen waar Hij woonde was het antwoord: "Kom maar kijken." Wie mij vraagt waar ik woon, zeg ik "Kom maar kijken. Dank aan allen die ons steunen. Liefde is de sleutel van de Hemel."

2011

Zuid-Sudan onafhankelijk.

2013

Militanten van de twee volkrijkste stammen, Dinka en Nuer maken zich op grote schaal schuldig aan moordpartijen. Start nieuwe burgeroorlog.

2014

Taban bemiddelt, met steun van NCA en Pax Christi, een vredesovereenkomst tussen de rebellenfactie van David Yau Yau en de Zuid-Sudanese regering.

2015

Taban lanceert in aanwezigheid van 5 Europese ambassadeurs, de gouverneur van Oost

Equatoria en David Yau Yau de Kuron Peace Academy waarin alle elementen van het vredesdorp nu samenvallen onder de Academy: leven door een voorbeeld te stellen; ontwikkeling; mediatie en gemeenschapsdialoog en een uitwisselingsprogramma dat mensen uit Zuid Soedan en internationals samenbrengt in het vredesdorp om verzoening en verandering te bewerkstelligen in Zuid Soedan.

2015

Kliniek in Peace Village krijgt een eigen arts.

2016

Met steun van de EU zorgt Taban en de staf van het vredesdorp voor een weg tussen Narus en Kuron.

2016

Oplaaierend geweld, duizenden op de vlucht. VN waarschuwen voor genocide.

2016

Vredesteam van Peace Village bemiddelt succesvol in regionaal stammenconflict over veediefstallen.

2017

Hongersnood in Zuid-Sudan. ♦

"De oorlog vraagt een zware tol

van ons. Onze kinderen is hun

jeugd afgenomen, velen van ons zijn

getraumatiseerd, maar **we blijven**

vertrouwen dat er vrede komt. We

geloven in God, in onze mensen en in

de mensen die het geloof in Sudan niet

verloren hebben. Onze toestand is niet

uitzichtloos"

Paride Taban.

Zuid Sudanese vrouwen leiders Teody A.D.Lotto en zuster Pasquina aan het werk met bisschop Taban

4. De zwarte hof van Eden, een verhaal

Door Paul de Schipper

Een vredesdorp in Sudan?

Ja, dat bestaat

Sudan, dat is toch honger, dat is even vrede, een paar maanden, een paar jaar. En dan weer oorlog, dood: stammenvetes, moordende krijgsheren, brandende erven, kogels, bommen, mijnen. Gezinnen die schuilend in grotten leven, kinderen in schuttersputjes. Soedan! Dat is westerse machteloosheid en een gevecht om olie. Zuid-Soedan dat op adem leek te komen van een oorlog die 22 jaar duurde. In dat Zuid-Sudan heeft een kleine zwarte man met een pluizige, grijze baard kans gezien te doen waar de Verenigde Naties nooit in slaagden. Bisschop Paride Taban stichtte een vredesdorp. Verslag van een reis door de modder naar een zwarte 'hof van Eden'.

Eerst Taban, horlogemaker, automonteur en bisschop, waarschijnlijk de enige bisschop ter wereld met een eigen vliegveld. Ik ontmoette hem in januari 1989, per radio. Ik was als verslaggever in de Zuidsudanese hoofdstad Juba, een door rebellen belegerde veste, waar het regeringsleger zich verschool achter een ring van vluchtelingenkampen en mijnenvelden. Kinderen liepen op mijnen en rebellen schoten granaten in de kampen. Van de altijd lachende steenhouwer zag ik alleen nog een lapje bebloede vodden op een graf.

De Ierse pater John Garry had er een kerk. Omdat de angstige vluchtelingen steeds dichterbij het stadscentrum trokken, schoof de kerk automatisch richting frontlijn. John Garry vertelde me over een andere stad, 120 kilometer oostelijk, aan de andere kant van de Nijl. Hij vertelde over een middeleeuwse belegering, over een hongerende bevolking en een uitgemergeld garnizoen, waarvan de soldaten uitgeput stierven met geld in hun zak, nutteloos geld waarmee ze zelfs geen ratten meer konden kopen omdat die ook op waren. Hij vertelde me over een bisschop die deze stad runde. „Je kunt met de bisschop praten, per radio“, zei John Garry. Hij bracht me naar

Nyall Martin, ook een Ier en de missionaris die de radio bediende.

Het leek een stem uit de hel, een wanhopige stem, bijna onverstaaanbaar door het gekraak van de kortegolfzender. „De kinderen vallen dood op straat, mijn volk sterft. De ratten kosten zes dollar, mijn mensen lopen door de bush als wildebeesten, zoekend naar eten. Vertel het de wereld, Paul’.

„My people are running through de bushes like wildebeest.“ Dat zijn van die zinnen die je niet vergeet. Taban was bisschop van de stervende stad Torit. Hij had net zijn laatste drum diesel geofferd. Aan de Caterpillar graafmachine waarmee hij zelf de doden in een massagraf begroef. In heel Zuid-Soedan waren op dat moment honderdduizenden mensen op de vlucht. Ze leefden van bladeren en wilde vruchten, vielen dood neer op de paden in de bush, prooi van hyena's, die witte uitwerpselen achterlieten, een teken dat ze ook de botten opaten.

Taban was toen al een volksheld in het zwarte Zuid-Soedan. Toen de rebellen het beleg om zijn stad sloegen, glipte hij door de linies om in de hoofdstad Juba hulp te halen.

Op 31 mei 1988 vertrok een voedselkonvooi van honderd vrachtwagens vanuit Juba naar het hongerende Torit, begeleid door een escorte van regeringssoldaten. Het werd een hellevaart.

„We werden voortdurend beschoten, er waren hinderlagen, de lorries reden op mijnen, elke dag vielen er een of twee doden. Er zaten veel moslims bij de soldaten. Ze zeiden: bisschop, bid voor ons. Ik probeerde het konvooi voort te jagen, maar we werden omsingeld door de rebellen. Die bombardeerden ons met granaten. Op één dag verloren we veertig lorries en vijftig doden. Ik heb de slachtoffers langs de kant van de weg begraven. Toen zijn we met het konvooi de bush ingegaan. We hebben ons een weg gebaad waar geen weg was. De rebellen die het voedsel wilden hebben, bleven schieten. Het was nacht, het regende granaten, we hadden nog vijftig lorries over, maar de rebellen wisten niet waren we zaten. De commandant van de begeleidende regeringstroepen zei: niet terugschieten, want dan verraden we onze positie. We waren tot 12 kilometer van Torit gevorderd. De mensen kwamen huilend naar mijn auto: bisschop, we halen het niet'. De andere ochtend kwamen soldaten uit de stad ons ontzetten. Over 130 kilometer hadden we 31 dagen gedaan. Het voedsel dat we meebrachten was in november op. Mensen verkochten hun kleren om iets eetbaars te kunnen kopen. Ze verkochten hun matrassen, ik verkocht mijn schoenen. Soldaten schoten in het water om vissen te vangen. Ze ruilden hun geweer voor twintig liter graan, legden tijdens de mis kogels in de collecteschaal. De regering dropte voedsel maar de rebellen schoten de parachutes kapot. Het voedsel viel in rebellengebied. Dat was eind januari 1989, toen jij op de radio kwam. Je was de laatste met wie ik sprak, voor ik verdween. Het was mijn laatste radiocontact met de bewoonde wereld. Op 26 februari viel Torit. De rebellen namen mij gevangen. Honderd dagen zat ik in een bushgevangenis. Op de dag van mijn 25 jarig priesterfeest, 24 mei 1989, brachten ze me naar Torit en gaven me huisarrest. De wereld dacht dat ik dood was. Pas na een jaar kwam ik vrij.“ Ik had het radiogesprek opgenomen, beluisterde het bandje nog vaak, wilde het gezicht zien dat bij die stem hoorde. Wie was die man die een voedselkonvooi door granaatvuur en mijnenvelden naar een belegerde stad leidde? De man die het leven in het hongerende Torit gaande hield, die honderd dagen elke dag boven een groepslatrine in de bushgevangenis hurkte om zijn behoefte te doen.

Jaren later, kwam hij een keer op bezoek bij Brabantse vrienden. Terwijl hij in een Bossche bol beet, gaf ik hem een kopie van de tape en liet die horen. Het roerde hem tot tranen.

Taban werd in 1937 geboren in een klein dorp op de grens van Soedan en Oeganda. Zijn vader was wachtsman bij een koloniale Engelse houtzagerij. „Er stonden bij ons bomen zo dik dat we tien kinderen nodig hadden om ze te omarmen.“ Paride was de oudste van vier kinderen. Voor hem kreeg zijn moeder twee doodgeboren baby's. Hij ging naar de school van de houtzagerij:

“Een keer zei de bisschop: ‘Als je niets meer te geven hebt, **kun je altijd nog een hand geven**’. Zo deelt hij niet alleen wat hij heeft, maar ook wat hij is.”

Tjeu Haumann MHM.

„Goed onderwijs. ‘s Ochtends vroeg les in de klas en ‘s middags handenarbeid. Zo leerde ik autotechniek, meubels maken en het repareren van horloges.

Op zijn vijftiende ging hij naar het seminarie van de Comboni Fathers. Deze Italiaanse missie orde bracht in 1870 het katholieke geloof naar Zuid-Soedan. Waarom hij priester werd? „Ik vond de gewaden van die paters zo mooi. Ja, het ging om het uniform, hun toga’s. De religieuze bevoegdheid kwam pas later.“

Hij groeide Engelstalig op: „De Italiaanse missionarissen hebben me geleerd om mijn stamtaal te schrijven.“

In 1964 volgde zijn priesterwijding. Net toen de oorlog in Zuid-Soedan ontbrandde. „De Comboni’s vluchtten. We bleven met drie priesters achter, drie man voor een diocese van 80.000 vierkante kilometer. Dat is een bisdom van bijna drie keer jullie land, Nederland. Ik werd toen meteen rector van een school.”

Na zijn gevangenschap had Paride Taban niets van zijn energie verloren. Hij richtte de New Sudan Council of Churches op, een raad van kerken en een instrument dat onvermoeibaar opriep tot vredesbesprekingen. Een van zijn meest dramatische acties in die jaren was ontvangst van 150.000 uit Ethiopië weggejaagde Sudanezen. Mill Hill-missionaris Tjeu Haumann, in die jaren de rechterhand van Taban vertelde me daarover. Het zijn heroïsche, beter nog, apocalyptische beelden: “We waren daar bij de rivier die de grens vormt tussen Sudan en Ethiopië. Er zouden nog 50.000 mensen onderweg zijn. Ik voelde me ongemakkelijk, we hadden niets te bieden. Taban leek alleen maar meer energie te krijgen. Hij liep naar de rivier, bisschopskruis om de nek. Daar kwamen ze bij tientallen, honderden, wadend, alles wat ze bezaten op hun hoofd dragend, soms met een koe of een geit voor zich uit zwemmend. Nuer en Dinka. De eersten die aankwamen werden door hem op de Sudanese kant uit de rivier

getrokken. Later gingen we in het water. Daar stond Taban en ik ernaast, midden in de rivier op een paar stenen, handen schudden, mensen welkom heten. Honderden, duizenden, ik weet het niet meer. Vaak zag je blije gezichten, mensen die hun bisschop herkenden. Zo liet Taban zijn mensen weten dat ze niet vergeten waren.”

Terwijl de oorlog nog gaande was, zette Taban zich al in voor de wederopbouw. Het belang van communicatie en transport beseffend, liet hij in 1997 een 200 kilometer lang pad gladschuiven: van de Keniase grens naar de grens met Ethiopië, naar de uithoek van zijn bisdom: „De rebellen hadden een bulldozer veroverd op het regeringsleger. Die gebruikten we.“ Zo ontstond de Taban Highway. Een weg naar een uithoek van de wereld en een bisschop als aannemer-wegenbouwer. Het is die weg die me anno 2007 naar het Vredesdorp brengt. Een stuk van die weg reed ik eerder, tien jaar geleden. Alleen de weg is nu alweer op, versleten, de verharding losgereden, bandensporen zijn greppels en riviertjes geworden. Met een beetje geluk haal je een gemiddelde van 20 km per uur. In dit deel van Zuid-Sudan bestaan eigenlijk geen wegen. Alleen een vier wiel aangedreven auto’s of zes-wiel aangedreven trucks verzorgen hier het transport van mensen en goederen. Voor zover de respect afdwingende natuur dat toelaat.

Bij de eerste regenbui lopen vrachtwagens vast en moeten er reddings-expedities worden gestuurd, die dan ook weer vastlopen. De regen maakt van paden en bandensporen rivieren waarin elk menselijk vervoermiddel vastloopt. Dan zie je zwarte mannen met hun blote handen kubieke meters modder wegscheppen om wielen vrij te maken.

De bisschop: „Er passeren gemiddeld drie auto’s per week, in het regenseizoen één per maand.“ De verhalen over pick ups die dagen vastzitten in de bagger, zijn legio. Soms met vijf tot tien mensen erin en weinig of geen water en voedsel..

Aan het eind van die weg, dat pad, ligt het eind van de wereld, beschermd door een solide bergrug. Daar ligt het Kuron Peace Village.

Zijn dorp, zijn schepping, zijn levenswerk

Laten we met de ochtend beginnen.

De bisschop ritst zijn blauwe koepeltentje open. Het nog bleke daglicht veegt de laatste sterren van de Afrikaanse hemel. De bisschop steekt zijn hoofd naar buiten, kijkt naar de lucht en zegt: “Regen vandaag? Misschien. Goede morgen God bless you.” De bisschop die het liefst in een koepeltentje slaapt, op een doorgelegen matrasje, staat op, schikt t-shirt en korte broek, zijn nachtgewaad. Hij schuift de zwarte voeten in een paar roze plastic teenslippers en wandelt naar een groen golfplaten hok: de douche. Onderweg groet hij de kokkin, de wachtsman en de monteur die zijn truck onderhoudt. “Goede morgen..., goede morgen bisschop.”

Tussen de struiken op de steile berghelling achter ons klinkt kindergeroep. Daar klimt de eerste kudde geiten omhoog, voortgedreven door twee jochies van en jaar of vijf. Door de rieten wand van de kookhut walmt een blauwe wolk naar buiten, een vuur dat nog niet goed brandt. Een vrouw veegt met een bundel bijeen gebonden twijgen de plaats schoon. Achterwerk omhoog, hoofd laag bij de grond, de arm ritmisch zwaaiend in een halve cirkel, aldus vloekend met elk voorschrift van de fysiotherapeut.

De deur van het douchehok kraakt open en weer dicht. De bisschop ramt de stalen deurklink op zijn plak. Hij draagt nu een passende badjas, katholiek paars. Rond zijn nek hangt een handdoek, uit zijn mond steekt de steel van een tandenborstel. Al poetsend wandelt hij heen en weer, spoelt zijn mond ij de kraan die voor iedereen is en loopt naar de kamer die zijn kantoor

"Het hele volk van Sudan gelooft in God. De honderden stammen in Sudan hebben een naam voor God. In Sudan waren er oorlogen over slaven, over land. **Er was nooit een oorlog over religie.** Kerk en moskee hadden nooit ruzie. **Zij die nu oorlog voeren halen er religie bij** om hun politieke positie te versterken. Ik weet niet hoeveel van hen religieus zijn."

Uit de Kerstboodschap 2000 van Paride Taban.

is. Daar begint hij zo meteen aan zijn ochtendgymnastiek: springen, de armen wijd uitwaaiend op een denkbeeldig fitnessritme, daarna duizend passen, op en neer: "De Heer wil dat ik fit blijf, met een gezond lijf, kan ik hem langer dienen."

Een nieuwe dag voor bisschop Paride Taban, een nieuwe dag in het Kuron Peace Village in het uiterste oosten van Zuid-Soedan.

„Een vredesdorp? Dat bedacht ik, toen ik in de gevangenis zat. Een vredesdorp als voorbeeld voor mijn land, waar zo lang oorlog was. Mijn grote inspirator was de Nederlandse missionaris Tjeu Hauman. Die had zijn hart aan Soedan gegeven, aan Soedan en aan de vrede. Hij vond dat ik al die stammen bij elkaar moest brengen, in vrede. Geen veediefstallen meer, geen doden. Weet je, er is een kleine stam in Noord-Uganda, de Ik. Ze wonen met meerdere families in een huis. Ze slachten geen dieren, hebben geen koeien, ze voedden zich met honing en groenten. Ze vermijden conflicten, willen in vrede leven. Hun huizen hebben twee deuren. Als er een boos iemand binnenkomt, sluipen ze door de andere deur weg.“ Taban knijpt zijn neus dicht met zijn vingers: „Ruzie en oorlog hebben voor hen een kwade geur.“

De Hof van Eden

„Ik reed hier door het bos. Hier was geen oorlog. Er waren antelopen, er liepen giraffen, buffels en koedoes. Er woonde niemand. Nomaden gebruikten het als grasland. Er waren geen dorpen, maar het was groen en vruchtbaar. Er was een rivier, de Kuron. Over die rivier hebben twee geniemilitairen Harry Brekelmans en Sjef Hamers in 2000 een baileybrug gebouwd.

In 2005 kreeg ik van de nieuwe regering van Zuid-Sudan tien vierkante kilometer grond om een dorp te bouwen, een dorp waar mensen van alle stammen in vrede met elkaar zouden kunnen wonen, waar geen ruzies zouden zijn over vee, geen stamentegenstellingen. Toen we eerste gebouwen klaar hadden, kwamen er mensen. Ze keken rond en zeiden: hier is het goed. Zo zijn er bij het Peace Village nieuwe dorpen ontstaan. Mensen leven er van landbouw en van veeteelt. In het Peace Village zelf wonen nu 81 families. Er is geen veeroof meer. Er wonen hier mensen van vijf verschillende stammen. Iedereen leeft in vrede. Er komen scholen, we zijn bezig met het organiseren van vredesopvoeding. Dit dorp moet een voorbeeld zijn voor Zuid-Soedan.“

Hij rijdt me rond, over wijde moddervlaktes, tussen acacia's en roze woestijnbloemen. Daar achter liggen de bergen, de uitlopers van het hoogland van Ethiopië. Hier in de vlakte wordt de savannen langzaam semi-woestijn.

We passeren Topasadorpjes met hutten die op eierdoppen lijken. Hier en daar zijn waterpompen. Westerse hulp a raison van 8000 euro per stuk. Van de dorpen wordt een symbolische tegenprestatie van vijf koeien gevraagd. De waarde van die koeien is ongeveer 400 euro. Taban sjort aan het stuur.

Nee, dit is geen prelaat van het weke handjes type. Hij wast zijn handen even gemakkelijk in dieselolie als in wiywater. Op een ochtend staat hij gebogen onder de motorkap van de bisschoppelijke truck, smout aan zijn handen, blazend in een verstopte brandstofpomp. Officieel is hij nu emeritus bisschop, maar iedereen spreekt hem aan met 'bisschop'.

De man heeft met zijn 71 jaar een ijzersterke conditie, dankzij z'n dagelijkse fitnessstraining. Hij rijdt rustig acht uur over paden die nauwelijks voor auto's begaanbaar zijn, paden die een van zijn trucks deze maand al op 10.000 euro aan nieuwe onderdelen is komen te staan.

Ooit reed hij een ezel dood. Het bisschoppelijk kruis op zijn borst behoedde hem voor een dodelijk gewerschot van de woedende eigenaar.

Hij rijdt me naar de plek waar dankzij de steun van Tilburger Johan Bonink een

gezondheidscentrum wordt gebouwd, waar de windmolen staat die uit een onderaardse bronwater naar het centrum moet pompen. Dure windmolen, bij elkaar gecollecteerd in Nederland. En het ding doet het niet, het water zit te diep. Kan gebeuren. En naar het vliegveld. Hij stuurt zijn Toyota Landcruiser naar het begin van de 1 kilometer lange met gravel verharde startbaan, keert de auto en geeft plankgas.

„Ik wil vliegen.“ roept hij. Gillend van plezier haalt hij voor het eind van de baan met gemak honderd kilometer per uur. Joyriden met een bisschop op een verlaten landingsstrip in Afrika. Het leven kan mooi zijn.

De remmen piepen als van een landende Boeing, de bisschop slaat me, nagenietend op de knie: „Mooi, he“.

Daarna is de strip weer voor de ezels en de geiten die zoeven in paniek de bush in galoppeerden..

De nomaden die bij het Vredesdorp zijn neergestreken, noemen het „een stad“. Taban: „Dat komt omdat we stenen gebouwen hebben. Dat vereenzelvigen zij met een stad.“

Peace Village, maar er zijn bedreigingen.

De vrede in Zuid-Soedan werd op 31 december 2004 getekend. Toen was er in de Darfur alweer een moordende nieuwe oorlog aan de gang.

Taban: „De oorlog in de Darfur wordt opgerekt door het islamitisch regime in Khartoum. Met die oorlog willen ze het vredesproces in het zuiden saboteren. Het noorden wil de olie. Niemand weet hoeveel olie er wordt geproduceerd. Ze verkopen het aan China, een deel van de opbrengst moet ten goede komen aan de opbouw van het zuiden, maar die contributie is al drie maanden niet betaald.. Het vredesproces in het zuiden wordt op alle mogelijke manieren ondergraven. Olie en geld worden de gereedschappen waarmee de toekomstige verkiezingen gesaboteerd worden.“

Zuid-Soedan is een onherbergzaam land. Zo groot als Frankrijk en Spanje samen en geen kilometer asfaltweg. Na het vredesakkoord begon de wederopbouw, gestimuleerd door de potten geld van de Verenigde Naties. Een internationaal hulpleger streek neer in de hoofdstad Juba. In de voorhoede de NGO's als Oxfam, Save the Children, het Rode Kruis en al die andere goede doelenmilities, daarachter de handelaren en avonturiers. „Juba is de duurste stad ter wereld, na New York,“ vertelt een hulpverlener, „om in een tent te slapen, betaal je 200 dollar per nacht. Iedereen wil zo snel mogelijk de investering terugverdienen. Nieuwe gebouwen, wegeaanleg, olie, ze lopen met dollartekens in hun ogen. Zakken vullen en wegwezen als het misgaat. De situatie is totaal instabiel omdat de Dinka de overheid domineren. Daar komt ellende van, want de andere stammen willen ook invloed en deel aan de nieuwe welvaart.“

In het oosten van Zuid-Soedan voert Paride Taban s morgens zijn poesjes en runt een koninkrijk van vrede. Langzaam bouwt hij aan het Peace Village , geholpen door een grote groep Europese sponsors.

„Mensen in Europa zijn soms boos op me omdat dingen niet gebeuren, zoals zij dat willen. Ik zeg hen: kom hier en zie hoe wij moeten leven.“ Toen een bezoeker uit Europa klaagde over het feit dat hij twee dagen had moeten wachten, eer een auto hem terug naar Kenya kon brengen, naar de bewoonde wereld, antwoordde Taban: „Ha, je wachtte maar twee dagen. Wij wachten veertig jaar: op de vrede.“ De Europeaan keek nogal bedremmeld naar zijn schoenpunten. Wachten. Ik wacht vijf dagen tot er een auto naar het vrededorp gaat. Het is een wedstrijd met het naderende regenseizoen. Op dag van vertrek uit het Vredesdorp, terug naar Kenya begint het 's morgens om vier uur te regenen. De auto die me zal brengen komt niet, de weg is onbegaanbaar. Daar gaat m'n enkeltje koud bier.

„Angst moet je respecteren. Zoals

iedere Afrikaan houd ik van het leven.

Leven is een heel kostbare gave, ook

een broos bezit. Als je het met alle

macht probeert vast te houden, knijp je

het kapot. Je moet het losjes **in de hand**

houden, dankbaar voor de gift.“

Paride Taban over angst.

„De regenmaker heeft gezweeten“, zegt de bisschop, raadselachtig.
In Nederland lezen we het weer van de satellietkaarten, in Zuid-Soedan komen de vooruitzichten voor een goede oogst uit de opengesneden ingewanden van een geit. Taban“
„En als het niet wil regenen, zetten ze de regenmaker op het dorpsplein in een ring van vuur.
Dan gaat die man natuurlijk zweten. Dan komt er regen. Tenminste dat hopen ze.“
Ondertussen houdt de regen mij gevangen in het Peace Village. „Ach“, zegt de bisschop en wijst op twee kleine, vier-wiel aangedreven vrachtwagentjes: “We hebben altijd nog de Unimogs. Die rijden je overal heen, zelfs door de hel en het vagevuur en dan naar het paradijs. Nee, niet vandaag, morgen, misschien.”

Ik wacht.

‘Wacht!’

Dat is het sleutelwoord in dit deel aan de wereld. Een dag, twee dagen, ik vraag de bisschop of hij de regenmaker niet wil laten zweten.

Weer een dag later zegt hij: „Het kan, de weg droogt, de lorrie brengt je naar een kruising aan de andere kant van de rivier. Daar komen de herders om hun vee te laten drinken. Daar zal en auto van een missionaris die in de bergen woont, je oppikken en naar Kenya brengen. Ik klim in de truck. Vier uur lang bonken we naar het ontmoetingspunt. Plotse staan we voor een stevig stromende rivier. De chauffeur kijkt bedenkelijk omlaag, aarzelt, geeft dan gas. We duiken het water in. De truck verandert in een schip met en boeggolf. Arme kikkers die in de radiator vermalen worden. Een oversteek van dertig meter en dan een steile spekgladde helling. De wielen van de truck proberen houvast te vinden, de motor van de 20 tonner kreunt, we klimmen een paar meter en glijden terug. Gestrand. Dit land is sterker dan het beste materiaal dat de mensen heeft kunnen uitvinden. Dan plots verschijnt er een tractor op de andere oever. Een ketting doet de rest. We zijn aan de kruising, geen auto geen missionaris. Die blijkt helemaal niet vertrokken. Sta je dan tussen een stelletje, vriendelijk, lachende, halfnaakte nomadische herders. Ik wacht. Wat heb ik te kiezen?

Na een uur verschijnen er op de andere oever twee auto's. Het blijkt expeditie van Belgische antropologen. Ze proberen de geschiedenis van de sinds 1500 in Oost-Afrika rondzwervende stammen in kaart te brengen. Ze zijn op weg naar Kenya, ploegen door de rivier, lopen vast en worden door de tractor omhoog getrokken. Ik krijg een lift, dertien uur in de laadbak van een pick up, sight seeing Zuid-Soedan bij veertig graden. Geen reisbureau dat je dat biedt. Die avond halen we Kenya niet. We overnachten in de bush, naast een door doornstruiken beschermd Toposadorp. De Belgen slapen in tentjes, ik moet het met ‚nood‘ hangmat van parachutetzijde doen. Zonder muskietennet en met een handdoek als deken. Gelukkig is er wind en dan blijven de muskieten weg. Bovendien schenkt Geert, een van de Belgen, een vorstelijke wodka-likeur. Als nachtbrakers genieten we met z' tweeën van de sterrenhemel en de geluiden van de nacht.

Met en handdoek als deken duik ik in de hangmat, en slaap vorstelijk, onwetend van hyena's en andere wilde beesten die in je achterste kunnen happen.

De volgende ochtend is het nog vier uur naar de Keniase grens.

Daar werkt m'n mobiele telefoon weer. Er is een sms van de bisschop, verstuurd met zijn satelliettelefoon. Of ik er al ben? „Are you safe?“ Ik stuur een bevestiging.

Het antwoord van Paride Taban: „Thx 2 God.“ ♦

“Dank God dat Hij

deze man aan Zuid-Sudan

gegeven heeft.”

Alberto J. Eisman, auteur van "Peace deserves a chance", biografie van Paride Taban.

Zuid Sudanese kinderen hebben onderwijs nodig worden voor de toekomst van Zuid Sudan (bisschop Taban)

5. Kuron Peace Village Academy

Eiland van vrede

Kuron Peace Village is een voorbeeld-dorp in het uiterste oosten van Zuid-Sudan. Een klein eiland van vrede in een zee van conflicten. Het dorp is in 1997 gesticht door bisschop Paride Taban. Als plaats van vrede en hoop en centrum van verzoening. En als inspirerende voorbeeldgemeenschap voor een zwaar gewonde, nog dagelijks lijdende natie.

Basis van Kuron Peace Village zijn de kernwaarden van het pastorale Zuid-Sudanese leven en de traditionele gewoonten, religie en cultuur. Die zijn geworteld in kleinschalige landbouw en grootschalige veehouderij: de koe als bron van alle leven. En als kern van stam- en clan gebonden spanningen over natuurlijke hulpbronnen.

‘Vrede in Zuid-Sudan is mogelijk’. Dat laat Kuron Peace Village de Zuid-Sudanezen dagelijks zien. Het succes van het dorp toont ook dat er voor het opbouwen van een natie met geaccepteerd, centraal gezag meer nodig is dan de aanwezigheid van een regering en militairen. De persoon van emeritus-bisschop Paride Taban speelt in het proces een unieke rol. Zijn verdiensten als vredesstichter, zijn status en persoonlijkheid geven de mensen juist dat gevoel van warmte en veiligheid dat nodig is om vanuit een microcosmos als Kuron Peace Village, met bindenden fundamenten een natiestaat op te bouwen van onderop.

“Wat er nog over is van wat jullie hebben opgebouwd, vragen jullie? Tja, sommigen zijn **van de honger gestorven**, anderen **in de oorlog omgekomen**, maar de meesten leven nog. Ze laten jullie groeten.”

Antwoord van bisschop Taban op een vraag van uit Zuid-Sudan geëvacueerde Noorse ontwikkelingswerkers.

De pijlers van het Vredesdorp Kuron:

- ◆ Voedselproductie via een demonstratieboerderij. Bewoners leren er met nieuwe landbouwtechnieken hun voedselsituatie te verbeteren. Doel: hongersnood en conflict voorkomen.
- ◆ Lager-, voortgezet-, en volwassenen onderwijs, waarbij kennis een gereedschap is om vrede te bereiken.
- ◆ De Vredesacademie (Peace Academy) in Kuron Peace Village omvat sinds 2015 alle projecten met een vredesstrategie. Naast een combinatie van activiteiten als gemeenschapsdialoog, bemiddelen (mediation), trauma-counseling, culturele evenementen zijn er gerichte vredes-onderwijsprogramma's. Deze programma's maken gebruik van sport, theater en uitwisseling. Waarbij de Kuron Peace Academy staat voor hoop in Zuid-Sudan. Het is voor de Zuid-Sudanezen een inspirerende ontmoetingsplek, een plek om te leren, een retraitecentrum, maar bovenal een centrum van vrede en verzoening.

Kuron Peace Academy moet fungeren als een katalysator voor vrede in het door oorlog gefragmenteerde Zuid-Sudan. ◆

Annex 1: Aanbevelingen

Aanbeveling 1

I've known bishop Paride Taban since 2009, when I was the Dutch Vice-Ambassador to Kenya. The bishop was actively involved in a multicountry programme to prevent violence and cattle raids between the warriors of pastoralist tribes in Kenya, Southern Sudan and Uganda. It appeared he played a key role in bringing different tribes together and to teach them how to live together peacefully. This was quite necessary as the victims of violent tribal clashes was rising steeply. When I became the ambassador to South Sudan and we saw the threat of an ethnic cleansing in the conflict between the Murle, Nuer and Dinka, it was the bishop who, on a very silent and long mission, was able to appease the tribes and to convince the rebel leaders to sign a peace agreement. It was a shining light in those dark days of conflict in South Sudan.

In the meantime the bishop continued working in Kuron Peace Village to get the tribes in that area living in peace together. One of the important things he achieved, is to get the youth into agriculture, so their strength and energy is devoted to food production and less to warring and cattle raiding.

In the time of war with the North, it was thanks to the bishop that the people of the South had still access to education, healthcare and drinking water.

The amazing efforts of this man, working in a corner of the world where many fear to tread, this man reaches out to those warring and brings them peace.

Kees van Baar
Human Rights Ambassador

Kingdom of the Netherlands
Ministry of Foreign Affairs

Bezuidenhoutseweg 67 | PO Box 20061 | 2500 EB The Hague

E: kees-van.baar@minbuza.nl

T: +31 70 3484669

M: +31 6 46396877

[@keesvanbaar](#) | [Nederland, mensenrechten en de VN](#)

Aanbeveling 2

The first time I met Bishop Paride Taban he was on a bicycle. This was back in 1984 when he had been bishop of Torit for about one year. I had gone there to meet him and I was still trying to arrange an appointment when he, warned by the bush telegraph, already came to me -- the bike just happened to be the fastest way.

To delay things because of protocol has never been his thing. Children have to be educated; the sick need treatment; famine demands relief if not improved farming; when there are cattle raids people have to be reconciled and enlightened; when there is war the political leaders need talking to. And so with Bishop Taban there is always a sense of urgency that is never stopped by personal feelings, whether pride or fear.

The visibility of his work has often brought him into life threatening situations, especially in his twenties and early thirties during the Anyanya war and in his late forties and fifties in the SPLA war. In those periods he had to lead a peripatetic life and one side effect of this was that more than once he had to build new housing for himself. It took me a while to discover that every time he had to do this he tried to build a secret escape route in his construction. He knew the risks he ran, he tried to reduce them and went on with the job.

During his long life he must have given sermons to tens of thousands of people and knowing South Sudan many of these audiences must have been beset by fear, anguish, sorrow and worries. They would not have known the inspiring details in his personal life but he gave them a sense of courage, of a drive to improve and of fearlessness, no matter what.

After all the wars of the past the South Sudanese have never been worse off than now in 2017. The talents of Bishop Paride Taban, honed over a life time, have never been more needed than now in his old age.

March 2017

Anonymous worker in warzones in South Sudan for three decades

Aanbeveling 3

Taban, een Power priester.

Als journalist kwam ik in 1985 voor het eerst in Zuid-Sudan. Oorlog, dood, een plek waar God wreed is voor Zijn mensen. Of hen misschien vergeet? Omstandigheden die alle standaard-chliches bevestigden, de achterkant van de wereld voor iemand die, bevooroordeeld, het westen als voorkant beschouwt.

Ik ontmoette Paride Taban voor het eerst in 1989. Het was een bizarre ontmoeting. Een stem, meer niet. Een wanhopige stem uit de hel die via de hemel kwam: uit een krakende kortgolfer in de zwetende Zuid-Sudanese hoofdstad Juba. Taban: "My people are running through the bushes like wildebeest, tell the world...!"

Ik had een returnticket in de achterzak. Taban kon vluchten, hij vluchtte niet. Gevangenis, de bijna elke dag dreigende dood, het raakte hem wel, diep, maar hij wist al die tientallen jaren het leed en tegenslag van zijn volk om te zetten in een onuitputtelijk schijnende dosis positieve energie.

Op een manier die alleen de allergrootsten onder ons gegeven is. In een land waar lijdende mensen elk houvast verloren wist hij, met vaak simpele middelen, houvast, vangnet en structuur te organiseren. Door het vormen van kerkelijke structuren met activiteiten die veel verder gingen dan de doorsnee westerse kerkelijke organisatie. Door: het stichten van scholen en klinieken, door het bouwen van bruggen en wegen.

Ik heb tijdens mijn journalistieke werk op hot spots all over the world vaak leiders ontmoet in, meestal tijdelijke, crisissituaties. Sterke en falende leiders. Nooit ontmoette ik iemand van een kaliber als Paride Taban, iemand die als (kerk)leider, al een leven lang onder levensbedreigende crisissituaties opereert. En daarbij de kracht vindt om door te gaan, de bevolking van Zuid-Sudan en zijn westerse achterban onophoudelijk weet te inspireren. Wat dat betreft staat hij bij mij op eenzame hoogte. Reden waarom hij en zijn volk een passende wereldwijde erkenning verdienen.

Emeritus bisschop Paride Taban is een PowerPriester in de beste zin van het woord.

Paul de Schipper

Journalist/schrijver.

Reisde in 1985 voor het eerst naar burgeroorlog in Zuid-Sudan. Maakte in de jaren daarna vele (reis-reportages) over Zuid-Sudan en Oost-Afrika voor Dagblad BNDeStem, de Zuid-Oost-Pers, Wegener Dagbladen.

Verlengde Zandstraat 4
4927RE Hooge Zwaluwe.

Aanbeveling 4

MISEREOR Mozartstraße 9 52064 Aachen DEUTSCHLAND

Bischöfliches Hilfswerk
MISEREOR e.V.
Mozartstraße 9
52064 Aachen
Postfach 10 15 45
52015 Aachen
DEUTSCHLAND
Telefon +49 241 442-0
Telefax +49 241 442-188
postmaster@misereor.de
www.misereor.de

TO WHOM IT MAY CONCERN

24.03.2017

Dear Madam,
dear Sir,

MISEREOR is the German Catholic Bishop's Organization for Development Cooperation. For over 50 years MISEREOR has been committed to fight poverty in Africa, Asia and Latin America. MISEREOR's support is available to any human being in need – regardless of his/her religion, ethnicity or gender.

Bishop Paride was Bishop of the Roman Catholic Diocese of Torit, South Sudan, from 1983 to 2004. During the civil war, Bishop Paride advocated on behalf of the people in Eastern Equatoria, placing his own life on the line as he did so. When facilitating food deliveries to areas in conflict, he accepted to be taken prisoner. (He was accused of supplying soldiers with food.) Before and after the peace agreement was concluded in 2005, Bishop Paride was frequently asked to serve as a mediator in both small and large-scale disputes. Even his advancing age did not keep him from flying to areas under conflict in order to negotiate with the insurgents, which he did very successfully. Bishop Paride is valued as an upright, trustworthy bringer of peace by both the people of his own country and by others. The government has also called on him to serve as a mediator on repeated occasions.

After retiring from Diocesan administration, Bishop Emeritus Paride founded the Kuron Peace Village, fulfilling a lifelong dream. During his travels to Israel, he had experienced how people in 'kibbutzim' lived and worked together in peace. His desire was to appropriately translate this experience into reality in the remote area of his Diocese around Kuron, where the various pastoralist groups had repeatedly been fighting over cattle. At the Peace Village, he gives them the opportunity to attend school and visit health centres together, among other things, so that the people may realise that former enemies are just human beings as themselves. MISEREOR has supported a large-scale health programme in the Diocese of Torit. In the programme's health centres everyone receives care regardless of their ethnic or religious affiliation.

Organisation for Development Œuvre épiscopale d'aide au développement Obra episcopal para el desarrollo Obra Episcopal para o Desenvolvi

Spendenkonto
IBAN DE75 3706 0193 0000 1010 10
BIC GENO0001PAX

For many decades, these health centres were the sole source of health care in an area the size of France.

MISEREOR has had the privilege to cooperate with the Bishop for many years. Especially during the civil war in South Sudan, MISEREOR came to know him as an absolutely outstanding personality. Due to his tireless efforts, he was able to promote peace and reconciliation between communities in his country. The peace village in Kuron in Southeast of South Sudan was also supported by MISEREOR and other aid organizations.

We would like to highly recommend Bishop Emeritus Paride Taban for the Four Freedoms Award.

Yours sincerely
For Misereor

Maria Klatte
Head, Africa & Middle East Dept.

Organisation for Development Œuvre épiscopale d'aide au développement Obra episcopal para el desarrollo Obra Episcopal para o Desenvolvi

Aanbeveling 5

I am also writing on behalf of many brave people in South Sudan who are doing what they can to help their fellow man. A Four Freedoms award for Bishop Paride would honor and inspire them.

I met Father Paride in Torit in 1974. Our friendship has grown continually stronger over all of these years. He visited my family in Wyoming in 1977, married my wife and me in 1983, and baptized two of our children one in Khartoum and one in New York. I have worked now 42 years with many Sudanese in the North and the South.

In 1974, I was advised to work with Father Paride if I wanted a project to be a lasting success. I learned Father Paride's special gift was not what he could fix or make with his own hands, but how he could instruct and inspire others to do the same, making bricks and tiles to repair churches and schools, training people and oxen in ox-plowing, and bringing together communities to run successful cooperatives for grinding mills and importing grain from Arabs in Northern Sudan in time of droughts. He imagines and helps others build what they, including myself, often think are impossible in South Sudan.

Once, I suggested to Father Paride that he should be the Regional Minister of Agriculture. I will never forget his response.

Do I look like a dog?

Only dogs eat their own vomit. When I became a priest I vomited any ambition for politics and business. I can do more for my people as a simple priest.

We went on to witness the decline of the regional and national governments and the corruption of many good friends who entered politics. Bishop Paride was called upon to help his people in two more wars, both worse than the war that had just ended.

If the SPLA leaders had understood that Bishop Paride had no political ambition, maybe they would not have put him in prison for an indefinite period that might have been a life sentence. Thanks to international pressure he was released after about 100 days.

He was called many times to the U.S. and Europe as an independent representative to meet with officials in governments, the church, universities, and the United Nations. When I accompanied him in the U.S., I realized he was eager to return to help his people in the war zone. He accepted these international duties and used his recognition from these travels to pressure the SPLA military leaders to allow him and others to do their humanitarian, development, and pastoral work in a war zone where honest witnesses and peacemakers were not welcome and not safe.

I understood better the importance of his courage when a former Lost Boy approached me to ask if I really knew the man who was with me. He told when he was a young boy being taken to become a child soldier, he witnessed a famous SPLA commander slap Bishop Paride in the face. He and the other boys wanted to attack the commander, but the Bishop calmly stood his ground and the boys were released. This boy made it to America and was back in South Sudan building schools and sharing his good fortune. Several generations inspired by Bishop Paride and others like him are the hope for South Sudan.

Edmund Resor, March 24, 2017

South Sudan CRS 1974-1976, LWR 1976-1978, Sudan Country Director SCF/US 1986-1990
e-mail: ed@WorldPossible.org cell: +1 917 836-1183

Een kind zorgt voor haar broertje op het platteland

Aanbeveling 6

Bishop Paride Taban has throughout his life and career worked tirelessly, unselfishly and with great dedication for peace in his native district of Kuron.

The Peace Village which was the brain-child of Bishop Taban is a source of inspiration to the whole of South Sudan and the rest of the world.

We, the undersigned, have visited his village, seen his work and taken part in the activities there. The Peace Village comprises a health-centre for everyone, schools for the children and youngsters, and a church which preaches ecumenism. Bishop Taban's most important mission is to bring together the fighting factions to create a basis for peace and dialogue, often putting his own life at risk. Anyone who is aware of the conflict in South Sudan is able to appreciate the great work Bishop Taban is doing.

We can think of no other person who deserves this prize more than Bishop Paride Taban – an apostle of peace in a very troubled area of the world.

Aase Pettersen
Lars Tomas Pettersen
Idun M. Johansen

Norway, March 2017

Aanbeveling 7

Bishop Paride Taban, is a long standing partner of AGEH. We met frequently, either in Cologne, while he was visiting Germany, in Nairobi or in South Sudan. AGEH supported Kuron Peace Village with a Civil Peace Worker, who worked there in the field of peace education with young people in and around Kuron for a couple of years. Looking at the recent history of Sudan and South Sudan the situation looked too often hopeless, at least when looking from the outside. Even in a situation where decades of war have crushed the people of South Sudan under heavy burdens, stealing the youth of the children, leaving many people traumatized, Bishop Paride Taban has always been a shining example for tireless dedication for peace and reconciliation. During times like these, where the people of South Sudan are passing through a new period of violence, experiencing forced expulsion and flight of parts of the population as well as famine, a charismatic personality like Bishop Paride Taban is one of the few outstanding leaders who show a visible and credible commitment for peace and reconciliation. There for AGEH is strongly supporting the idea of awarding the roosevelt prize to Bishop Paride Taban.

With kind regards and best wishes,

ARBEITSGEMEINSCHAFT FÜR ENTWICKLUNGSHILFE e. V.

Yours sincerely,

Ludger Reining
Hd. Dpt. International Personnel Cooperation

Association for Development Cooperation (AGEH e.V.)
Asociación de Cooperación para el Desarrollo (AGEH)
Ripuarenstraße 8
50679 Köln
Tel. +49 221 8896-221
Fax +49 221 8896-100
E-Mail: Ludger.Reining@ageh.org
Web: www.ageh.de

Bisschop Taban ontvangt in 2013 de VN Sergio Vieira de Mello Prize voor zijn inspanningen in het bevorderen van vrede

Aanbeveling 8

Sinds 1990 zijn wij als familie van Tjeu Haumann betrokken bij het vredeswerk van Bishop Paride Taban in Zuid Soedan.

Tjeu is inmiddels al een aantal jaren overleden maar onze familie heeft nog regelmatig contact met Bishop Paride Taban.

Als hij in Europa is probeert hij altijd langs te komen bij de familie.

Zijn hele priesterleven werkt Bischoep Paride Taban in een door oorlog verscheurd land.

Zijn wapen in deze oorlog is, "Gods liefde" hij kan een medemens niet zien als een vijand.

Bishop Paride Taban blijft een beroep doen op de internationale wereld voor al degene in zijn land die geen stem meer hebben. Op hoge leeftijd blijft hij rond reizen om het verhaal van Kuron Peace Village onder de aandacht te brengen omdat dit de plek is waar mensen van verschillende stammen in vrede samen leven.

In Zuid Soedan waar dagelijks mensenrechten worden geschonden, wil hij een voorbeeld zijn om mensen hoop en steun te geven in hun strijd voor vrede.

Fam Haumann

The Netherlands, March 2017

Aanbeveling 9

Bishop Emeritus Paride Taban is an inveterate story-teller, a man who has long thought of where he has come from and why it might be important to himself and others that he share these. But story telling is a mystery, a parable to the end, as he smiles and almost everyone aaahs in eventual comprehension. They don't make them like they used to, I say. He makes no excuse of his profound sense of direction through Christianity, but rarely does anyone feel excluded, as he speaks in only the most tender and compassionate ways about all those who make up the world around him over the last eight decades.

Nothing that comes from him expresses any need for power, any lust to climb higher over the backs of others, instead he seems to draw the poor, the needy, the fearful ever closer, in their hundreds, in their broken-down ways, in their tattered state, not hiding his love and compassion, opening himself to their need for his love, compassion and understanding. While many of us shirk from proximity to poverty, with its smell, look and demand on our time and resources, Paride embraces it unhesitatingly.

He has unfailingly spoken up for the poor and their rights, living with them during the past war, a symbol of hope and light, speaking truth to power and even suffering imprisonment for his beliefs and actions. But he has also sought to show love in action – Holy Trinity Kuron Peace Village – to counter want by helping communities become more self-sufficient, to build confidence between people and reduce risks of violence. His 28 words and phrases are for me a mark of a larger-than-life man and I use a few of them to thank him. I love you, I miss you!

Ferdinand von Habsburg-Lothringen

Senior Advisor to the South Sudan Council of Churches
(Seconded by Swiss Government)

Aanbeveling 10

Bishop Paride Taban is well known for his freedom of speech about the situation in his country. During the different wars in Sudan and in South Sudan, he had to go jail because of his support to the prisoners: he distributed the Koran to Muslims and the Bible to Catholics!

After years, he decide to retire from his charge of bishop, because he wanted to react to the situation his country is in, and make an achievement to give hope to South Sudan and development (because for bishop Taban “Development is Peace!”).

Since that time, Friends of Sister Emmanuelle Belgium had the chance to support him in this fantastic project of the Peace Village: make a community with people from different ethnic groups, make them work together, produce enough to eat (even in this dramatic period for the other parts of the country), support education of the children, and live in peace in a country where this word has no sense.

The results are great, and communities can now live without fear: will the war kill my family or me, will I have enough to eat, and do my children have any future?

The work of bishop Paride Taban is not only words, it's facts that demonstrate that freedom can drive people to peace and development!

Christophe Etien
Director
Friends of Sister Emmanuelle

Pierre Gehod
Friends of Sister Emmanuelle
Chairperson Caritas Belgium

Correspondance :
Rue de la Charité 43, 1210 Bruxelles
www.soeuremmanuelle.be
N° de compte / Rekeningnummer: BE60 0682 4878 9970

Briefwisseling :
Liefdadigheidstraat 43, 1210 Brussel
secretariat@soeuremmanuelle.be

Aanbeveling 11

My name is Marianne Schwab and I have known Bishop Taban since 2000. Father Mathew Haumann MHM who devoted all his time and energy to assisting the people of South Sudan introduced me to Bishop Paride Taban.

From 2000 – 2006 I worked as a Lay Associate of the Mill Hill Missionaries (MHM) in the diocese of Kotido, Karamoja, north-east Uganda as a Coordinator for the diocesan development programme in Functional Adult Literacy and Income Generating Activities for pastoralists.

Kotido diocese is bordering the South Sudan and thus the diocese of Torit. On both sides of the border the area is inhabited by semi-nomadic tribes who are mainly cattle keepers and have in common their language and their strong traditional and cultural ties.

During that time I felt privileged to meet Bishop Paride from time to time together with Father Mathew in Nairobi or Kampala and shared their ideas and inspiring talks for peace in the war-torn South Sudan.

Thus I was interested in the Peace Village and I managed to travel with Bishop Paride to Kuron in 2006. Although only the basic structures had been put down at that time I became a witness of the ongoing process “peace through development for nomadic people”.

The local people in Kuron appreciated very much that Bishop Taban (and his group) stayed with them in peace, shared their daily life at the grassroot level and helped them to grow out of their poverty. I still remember their saying like “he is our bishop, he belongs to us”... but on the whole it was a slow process of transition.

Some parents were already convinced of the benefit of sending their children to school and in this way became good examples for the others. A number of women took part in the Village Development and farming programmes and they were encouraged to bring their sick children to the health centre and not longer to the traditional healer.

As well a peace programme for the nomadic youth was introduced in order to stop bad habits like cattle rustling. So far my impression in August 2006.

I have not lost contact with Bishop Paride and I'm aware that Kuron Peace Village meanwhile has become a role-model for peaceful social existence of different tribes and people in South Sudan.

Finally to me Bishop Paride Taban is a person who never has given up his mission despite all the setbacks during the longlasting war in the past and in the present. He really loves his country and his people.

In this way bishop Paride has become a real good shepherd for the South Sudanese people. A cornerstone, very much strengthened by a deep spirituality down to earth, a real peace maker.

Marianne Schwab
Stuttgart, 12/03/2017

Am Lehenweg 7
D – 70180 Stuttgart
Germany

Aanbeveling 12

When I reflect on my experiences with Bishop Paride Taban, the question that arises in my heart, if I were to describe his life and presence, is:

What does Love, Forgiveness and Courage look like?

I first met Bishop Taban in Torit, South Sudan, in May 1985, when I was asked by my Maryknoll Contemplative Community to do the research for having a Prayer Presence in his war-torn Diocese of Torit. Maryknoll Sister Ruth Greble from Juba drove me to Torit to meet the Bishop. When we arrived at the Bishop's compound, there was no sign of him. Then we heard some rattling under a nearby car, and found the Bishop on his back trying to repair the vehicle. Before the Bishop said anything, I knew I would want our Contemplative Community to be part of a diocese with his kind of leadership.

My companion, Sr. Madeline McHugh, and I often were invited to go with the Bishop when he traveled in the Diocese, and on one occasion he brought us to the outdoor prison, near Kapoeta, where he had been put temporarily by the Sudanese Peoples Liberation Army because he gave food to hungry soldiers from the North who were occupying the town of Torit. After he was released, the Bishop often went to see his Muslim-friends at the prison and brought them blankets and other useful items. We were allowed into the guarded area and it was touching to see how he was embraced and loved by the Muslim prisoners. One said to me: “The Bishop never forgets us!” Bishop Taban also initiated the Council of Churches in the Torit Diocese, which represented several different denominations of Christian Churches, and he had the courage to invite the Muslim Imam from the one Mosque in the Diocese. When relief food came into the Diocese, the Council of Churches' representatives became an efficient conduit for giving out relief food during the war years ~ and all in need were helped.

Sr. Madeline and I spent 18 years in South Sudan, and have come to love and admire the stature and courage of Bishop Taban. His witness has taught us that we need to remove the word “enemy” from our vocabulary, and that the Holy Spirit knows only two things: Love and the Cry for Love! The Bishop is not only a promoter of peace and courage, he *is* Peace and Courage! In the name of the Maryknoll Contemplative Community, it is an honor to recommend Bishop Paride Taban to receive the International Award of the Four Freedoms or the International Courage Award!

Sr. Theresa Baldini, M.M., for the Maryknoll Contemplative Community
March 7, 2017

Aanbeveling 13

DE NEDERLANDSE REGIO VAN DE MILL HILL MISSIONARISSEN

Oosterbeek, 10 maart 2017

FW: Recommendation for Bishop Paride Taban Roosevelt Four Freedoms Award 2018.

De betrokkenheid van Mill Hill Missionaries bij het werk van bisschop Paride Taban begint in 1988. Mill Hill missionaris Mathieu Haumann (1938-2006) werkte vanaf 1988 in het oorlogsgebied van Zuid-Sudan. Beseffend dat de oorlog de civiele structuur in het land vernield had besloot Taban in 1989 tot de oprichting van een betrouwbare, onafhankelijke, religieuze structuur waar in nood verkerende Zuid-Sudanese mensen op terug konden vallen. Waar overheid afwezig was, de oorlog allesvernietigend regeerde, stak een overmoedbare Taban zijn volk zo een reddende hand toe.

Mill Hill raakte in 1989 via Haumann betrokken bij de oprichting van de de New Sudan Council of Churches (NSCC), een oecumenische organisatie van zes kerken. Father Haumann fungeerde vanaf het begin van de NSCC als secretaris en rechterhand van oprichter en eerste voorzitter bisschop Paride Taban. Doel van de NSCC: functioneren als een de verschillende kerken overschrijdende christen-broederschap. En verzoening. Door het daadwerkelijk faciliteren van vredesbesprekingen tijdens de Tweede Sudanese burgeroorlog (1983-2005). Taban: "Een mens overleeft niet door vijanden te doden, maar door vrienden te maken."

Belangrijk succes van de NSCC was beëindiging van de interne Nuer-stammenoorlog in 1999. Het was ook Paride Taban die Tjeu Haumann in 2000 vroeg om in Nederland steun te zoeken voor het later zo succesvolle Zuid-Sudanese bruggenbouwproject van de Nederlandse genie.

Als vredesdiplomaten zijn Taban en Haumann jarenlang een door alle partijen gerespecteerd, onafscheidelijk gezelschap in Zuid-Sudan geweest. Haumann: "Bij zulke onderhandeling werd ons vliegtuigje opgewacht door stoere, zwaarbewapende soldaten, maar als bisschop Taban als eerste het toestel verlaat, springen ze in de houding. De bisschop negeert het machtsvertoon en loopt direct naar de commandant. Ze omhelzen elkaar als goede vrienden die elkaar lang niet gezien hebben."

Als Mill Hill Missionaries hebben we bisschop Taban leren kennen als een groot mens, onvermoedbaar worstelend in een vergeten uithoek waar het lijden onvoorstelbaar is. Iemand zonder angst. Met bovenmenselijke inspanningen altijd dienstbaar aan zijn volk, zonder onderscheid des persoons. Hij doorkruiste vuurlinies, overleefde, overvallen, beschietingen en bombardementen, meestal in gezelschap van father Haumann. Taban is altijd door blijven gaan op de weg naar zijn droom: vrede en vrijheid voor zijn mensen, zijn volk.

Regionaal Kantoor Missieprocurer
Telfax 026-3398062/8084
regionaal@mhmok.nl
procurer@mhmok.nl

Ned. Regio Mill Hill Missionarissen
Missieprocurer van Mill Hill
NL39 ABN A0400236311
NL52 INGB 0001 0669 57

Met Kuron Peace Village heeft bisschop Taban die droom op kleine schaal gerealiseerd. Het Latijnse woord voor bisschop is pontifex: bruggenbouwer. Dat is wat bisschop Taban zijn hele leven heeft gedaan en nog doet: letterlijk en figuurlijk. Zijn werk en inspanning verdient daarom de hoogst mogelijke internationale waardering. Voor hem. En door hem voor zijn geplaagde volk. Alle redenen voor Mill Hill Missionaries om zijn nominatie voor de International Four Freedoms Medal van harte te ondersteunen.

Martien van Leeuwen MHM
Regionaal Overste Mill Hill Nederland.
(van 1988-2001 overste Mill Hill Missionaries, Nairobi.)

Johanahoeve 4
6861 WJ Oosterbeek.

Regionaal Kantoor Missieprocurer
Telfax 026-3398062/8084
regionaal@mhmok.nl
procurer@mhmok.nl

Ned. Regio Mill Hill Missionarissen
Missieprocurer van Mill Hill
NL39 ABN A0400236311
NL52 INGB 0001 0669 57

Aanbeveling 14

Parish of St. Peter Bergen L.
Presbytery, Kerkstraat 8
5854 AK Bergen L.,
The Netherlands
Telephone +31 (0)485-341285

Bergen, 3 maart 2017

Lectori Salutem,
Sinds februari 1998 is ondergetekende pastoor J.J.M. Janssen, werkzaam in de Sint Petrusparochie te Bergen (Limburg). In het parochiewerk ontmoette ik pater Tjeu Haumann, missionaris van Mill Hill en werkzaam in Zuid Soedan. Pater Haumann zette zich in voor de verbetering van de leefomstandigheden van de bevolking waartussen hij werkzaam was en zo ontmoette hij de bisschop Paride Taban. En samen hebben zij veel projecten opgezet en tot een einde gebracht. Met name is er een brug over een rivier gebouwd, door gepensioneerde Nederlandse militairen van de Genie, een geweldige opgave en tot een goed einde gebracht. En zo is bisschop Paride Taban ook steeds meer in onze parochiegemeenschap een figuur geworden, pater Haumann is al enige jaren overleden, echter de bisschop bezoekt de parochie met enige regelmaat en wij ondersteunen zijn huidige project Peace Village in Kuron. Bisschop Paride Taban is reeds op leeftijd, echter als een gedreven man zet hij zich in met een tomeloze inzet voor zijn Peace Village en niets in hem is teveel. Hij verstaat de kunst om internationaal mensen te verbinden en bij zijn project te betrekken en hij heeft in veel landen mensen die hem ondersteunen. En zoals hij bij de laatste ontmoeting zei, het was in oktober 2016: “De enige plek in Zuid-Soedan waar het vrede is, is in Kuron!” Bisschop Paride Taban is een bijzondere man, leeft vanuit zijn geloof en wordt gedragen door zijn geloof en liefde voor de mensen. En daarin is hij buitengewoon inspirerend, niet alleen in zijn Peace Village, maar ook inspireert hij mensen in de Petrusparochie Bergen. Van harte ondersteun ik de aanvraag om bisschop Taban te nomineren.

J.J.M. Janssen, pastoor

Een groep van jonge herders die samentrekken met hun vee op zoek naar water en grasland

Aanbeveling 15

March 13, 2017

To Whom It May Concern

Re: Roosevelt Four Freedoms Award 2018

As Co-Presidents of Pax Christi International we are very happy to recommend Bsihop Paride Taban for the Roosevelt Four Freedoms Award 2018. Pax Christi International has known the work and witness of Bishop Taban for many years. His tireless support for the people of Sudan and South Sudan throughout the long years of war has earned for him the unparalleled respect of communities throughout the country. His deep commitment to active nonviolence is demonstrated in the creativity of the Kuron Peace Village, where daily life and the challenging practice of building peace demonstrate Bishop Taban's deep commitment to the Four Freedoms, particularly Freedom from Fear.

Marie Dennis
Co-President

Bishop Kevin Dowling, C.S.S.R.
Co-President

Aanbeveling 16

Bishop Paride Taban has proven to be the pillar of the peace movement in South Sudan. He is a symbol of compassion, leadership and peace in a country devastated by a long period of war, with his humble, steadfast and undertaking character.

Strongly believing in the dignity of every human being he has never been afraid to confront the authorities with their injustice and at the same time to offer them new perspectives to do justice. As a Bishop he was present among his people offering help and consolation in the most difficult and violent situations and served as an example in his undaunted struggle for peace.

He united his people when there was divisiveness. He initiated the New Council of Churches of Sudan to bring the churches in South Sudan together. He realized his dream of a Peace Village in Kuron where different tribes live together, receive education and training, keep cattle and till the land. This endeavor of building trust among people, on the basis of shared values, basic security and economic development has deserved the name of a Peace Village for which he was awarded the Sergio Vieira de Mello peace prize by the United Nations in 2013.

Together with PAX he was one of the initiators of the Cross-border Peace and Sports Program in South Sudan, Uganda, Kenya enabling youth warriors of different conflicting tribes to meet in peacetime and deconstruct their conflicts and helping them to outline a better livelihood with less violence.

Paride Taban was leading in joint successful peace talks in South Sudan, and was asked regularly to contribute to peace processes in the region. Next to his national work he travelled extensively to successfully mobilize the international community to put pressure on key players in the governments of Sudan and South Sudan, and defended the right of his people to live in peace where the exploitation of oil was threatening their livelihoods. Where people recognized him as a bridge builder and a sower of peace, he also used the metaphor of a stinging bee. He stung his own people and the authorities to wake up and challenged them not to give in to greed and fiercely opposed the oil industry when it was hurting the interests of the people of South Sudan.

We were honored to have Bishop Paride Taban as our patron of the larger network of peace activists of Pax Christi International in the Horn of Africa. After recognition by and awards from several churches and the United Nations, Paride Taban is a strong representative of the Four Freedoms of Franklin Roosevelt. His efforts in building local and regional as well as national peace and security has always been based on his love for people regardless of their ethnic or religious background. While he was imprisoned by the Sudanese Peoples Liberation Army his fellow Muslim prisoners were so impressed by his love and kindness that they asked him to be baptized. He refused but offered them they could request him again but after they had been released and returned to their homes. He was convinced that true faith requires a free state of mind and body. Taban was never afraid to address his leaders and he operated often as a skilled diplomat to convey his message of tolerance and justice.

We have witnessed and experienced that Mgr. Paride Taban has been a beacon of hope in the often bloody and daunting history of South Sudan. International recognition will contribute further to the outreach of his moral voice of brother- and sisterhood, of justice and peace and of self-reliance.

Peace for Taban is not only a state of mind and heart, but a verb. Every morning he reminds himself of 20 words that sum up his unique spirituality for peace and reconciliation: **Love, Joy, Peace, Patience, Compassion, Sympathy, Kindness, Truthfulness, Gentleness, Self-control, Humility, Forgiveness, Poverty, Mercy, Friendship, Trust, Unity, Purity, Faith, Hope.** And eight central verbs which he shares with all-comers: *I love you, I miss you, thank you, I forgive, we forget, together, I am wrong, I am sorry.* His spirituality has never been confined to words, but to be acted out. Peace and reconciliation are not mere techniques to be learned; they are the result of transformation of individuals and communities.

Jan Gruiters
PAX Director

Edwin Ruigrok
Identity and church relations adviser

Nico Plooijer
Horn of Africa program manager

Sara Ketelaar
Cross-border peace program manager

March 17, 2017

Tel + 31 (0)30 23 20 541

Mob +31 (0)6 109 361 53

Url www.paxforpeace.nl

Address PO Box 19318, 3501 DH Utrecht, The Netherlands

PAX is member of Pax Christi International

Aanbeveling 17

To meet Bishop Paride Taban is to immediately understand that there is still so much to be hopeful about in this world. As an individual, when you are in his presence, you can't help but find comfort in his warmth, be infected by his good humour, and be fascinated to hear of his incredible life. He radiates a deep sense of approachedness, compassion, humility. When you meet other individuals who have had the good fortune to meet him in person, you share a sense of fondness for the connection he shares with his fellow human beings. And it is when you step away and view the bigger picture that you really begin to understand what he means to the people of South Sudan.

Beneath his good humour and personable nature lies a committed discipline and solid determination. He will tell you of this daily exercise routine, accompanied by his mantra of 28 words which provide guidance for us all irrespective of religion or culture. He will openly share stories and parables which reveal his wisdom and experience; truth and sincerity are his hallmark. He lovingly cherishes simplicity as the root of his dignity.

It is hard to talk about peace in South Sudan without referring to him as a key point of reference, providing wise counsel and vision when others may feel despair and hopelessness. Bishop Paride is acutely aware of his responsibility to his people and has always taken his role extremely seriously. Beyond his passion and deep belief that a peaceful way is possible, he is a natural leader, and stands firm for his beliefs.

His achievements are far too numerous to write in half a page, but we list some key points below. The same themes emerge throughout. His passionate commitment to alleviating suffering and poverty, his fearlessness in speaking truth to power and providing counsel to leaders, his willingness to give himself to difficult yet critical roles in numerous peace processes, his ability to travel around the world at the call of his people to spread the word about the situation in South Sudan and meet them in peace. Above all, the thing he cherishes the most is to be among the people. He carries them in his heart, and is eternally available for them. Despite his great age, he will always rise to dance with them. His magnanimous approach enshrines that of a genuine peacemaker – he walks full heartedly with victims, but also reaches out to perpetrators in forgiveness.

Some say Bishop Paride is perhaps one of the few South Sudanese alive that can still remember a time of peace. He continues to build a powerful and compelling legacy, living his ideals and sharing great wisdom, and inspiring us all with pure messages of love and peace.

- Bishop Paride retired in 2004 to pursue a vision which became Holy Trinity Peace Village Kuron, a key model of peace in South Sudan. He continues to work hard for Kuron, and is regularly called upon to play critical roles as a peace leader or mediator for South Sudan.
- During the war for independence, from 1983 till 2005, Bishop Taban played a major role in negotiating peace between government armed forces and those who were called rebels.

- Bishop Paride chaired the mediation of the agreement on a cessation of hostility between the government of the Republic of South Sudan and South Sudan Democratic movement/ Defense army, cobra faction in Addis Ababa, Ethiopia on 30th January 2014.
- Bishop Paride is part of the nine (9) bishops who signed to the pastoral message of the catholic bishops of South Sudan to the faithful and the people of South Sudan Entitled “**A voice cries in the wilderness**”. Dated 23rd Feb. 2017
- Bishop Paride's 28 words for building peace, for peaceful co-existence which he does not miss saying everyday: Love, Joy, Peace, Patience, Compassion, Sympathy, Kindness, Truthfulness, Gentleness, Self-control Humility, Poverty, Forgiveness, Mercy, Friendship, Trust, Unity, Purity, Faith, Hope. I love you; I miss you; Thank you; I forgive; we forget; Together; I am wrong; I am sorry.

Kind regards and best wishes for a successful Roosevelt Four Freedoms Award 2018.

Rosie Crowther
Christian Aid Country Manager

Gabriel Moris Moi
Tackling Violence and Building peace Programme Officer

Natalia Chan
Peacebuilding and Advocacy adviser

Christian Aid South Sudan Programme
+211925001707
March 10, 2017

Aanbeveling 18

I have had the privilege to know Bishop Paride Taban, Bishop emeritus of the Diocese of Torit, South Sudan, for more than 25 years. This period coincided with the second civil war in Sudan, and the years following the peace agreement and separation of South Sudan from the north, in 2011. The Bishop is a man completely dedicated to the needs of his people and even during the worst years of the conflict, he lived in his diocese in the most rudimentary conditions in solidarity with the ordinary people. He put his own life at risk on numerous occasions, travelling through war zones and most spectacularly, by organising a relief convoy to the besieged town of Torit, where people were dying of starvation.

The Bishop realised that for a sustainable peace to be achieved in South Sudan, more would be needed than just a ceasefire and an end to fighting. Two generations of South Sudanese had grown up surrounded by conflict and had no idea how to live in a peaceful and stable society. After much research locally and globally, Bishop Taban decided to establish a Peace Village, at Kuron, a small village in a remote area in Eastern Equatoria. The peace village would bring together people from across the whole of South Sudan, to a place where they would be isolated from outside influences and where they would learn how to live alongside other people who have a different cultural background. Because of South Sudan's relative isolation for more than 60 years, inter-cultural and inter-ethnic rivalry is rife, something which is currently being exploited by the war-lords who have been encouraging violence since December 2013.

Bishop Taban committed himself fully to reconciling communities and the nation and was not afraid to put himself at great personal risk for the good of all of the people of South Sudan. At a time when South Sudan is in a downward spiral of internecine conflict which continues despite numerous interventions by external bodies, it is the Sudanese Church leaders who are speaking out most forcibly about the need for an end to the fighting. The Southern Sudanese of all tribes and beliefs are fortunate to have Bp Paride Taban as their ambassador, working tirelessly and selflessly for peace, justice and reconciliation. No-one more deserves consideration for the Roosevelt Four Freedoms award than Bishop Taban, a man who has dedicated his life to addressing the needs of marginalised and forgotten people who for decades have been oppressed by the very authorities who should have been protecting them.

Rob Rees

Mr Rees first met Bp Taban in 1986, through his role as Programme Officer for Sudan for CAFOD and worked together with him and other personnel in his diocese continuously the next 25 years.

Aanbeveling 19

Nooit heb ik een zo onverschrokken en daadkrachtige kerkleider ontmoet als bisschop Paride Taban. Een onvermoeibare man die onder vaak levensgevaarlijke omstandigheden opereert in een onverlichte uithoek van de wereld, een plek waar nooit camera's komen. Zijn levenslange doel: het goede doen voor zijn gekweld volk, totaal gevrijwaard van enige angst, via het pad van vrede en vrijheid. Reden waarom de man en zijn volk bijzondere internationale erkenning verdienen.

In 1999 werd onze Regimentsadjutant van het Regiment Genietroepen bij een dodenherdenking aangesproken door pater Mathieu Haumann (MillHill Missionaries), actief in het oorlogsgebied van Zuid-Sudan, in het bisdom Torit, een gebied zo groot als Nedland waar alle infrastructuur was vernield. Wetend dat het bouwen van militaire bruggen, oa 'Bailey'-bruggen, een van de belangrijke militaire activiteiten van de Genie is, vroeg Haumann of er bij het Regiment genisten te vinden waren die in Zuid-Sudan een brug konden bouwen voor Paride Taban, bisschop van Torit.

Er werden drie Genisten gevonden die bereid waren. De brug moest gebouwd worden over de Kuron rivier in het moeilijk toegankelijk uiterste oosten van het bisdom, tegen de grens met Ethiopie.

De motivatie van Paride: bruggen bouwen, letterlijk en figuurlijk om mensen in dorpen en de stammen te verbinden. Om zo de lokale bevolking hoop en vertrouwen in vrede te geven en vluchtelingen terug te laten keren naar hun regio. De eerste brug bouwden we in 2000. Op dat moment was de bisschop al met een volgend brugproject bezig: over de Aswa River bij Nimule, ten zuiden van het hoofdstad Juba.

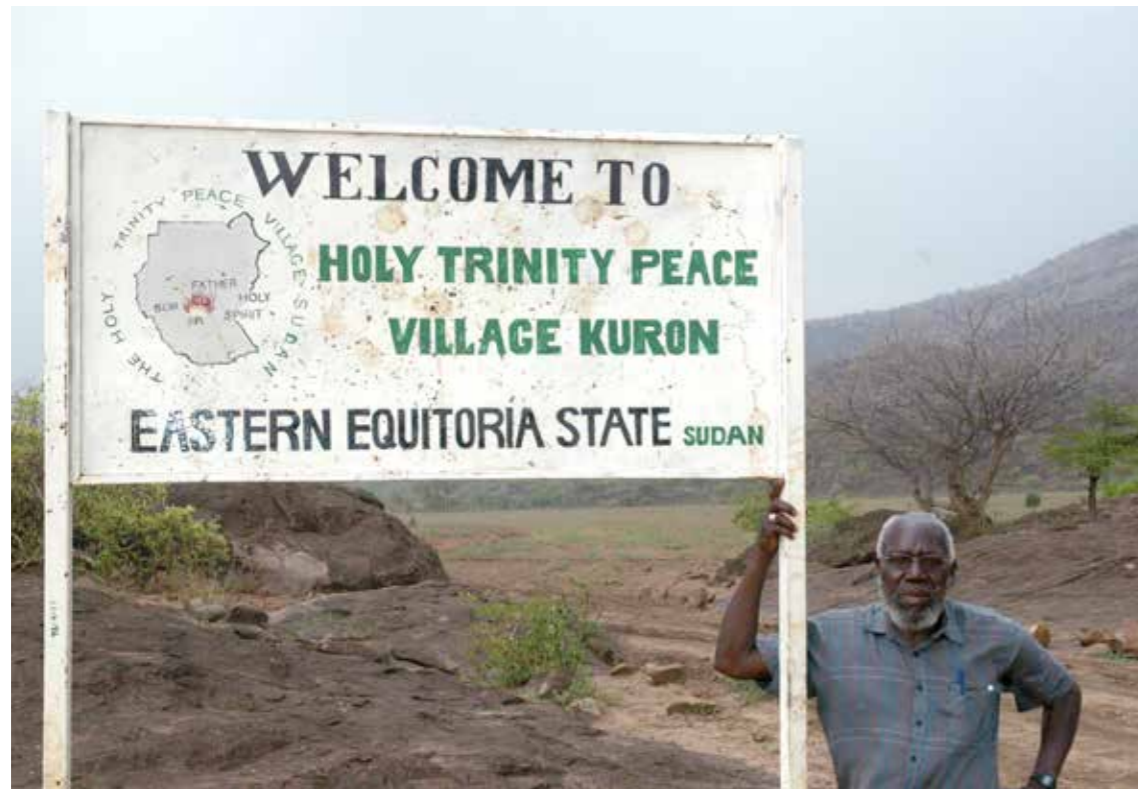
De oorlog laaide in die tijd op maar de voorbereiding voor Nimule ging gewoon door ondanks gevechten en bombardementen. Begin 2002 kon de bouw starten. Wij hadden als bouwers aangegeven dat het wel veilig moest zijn voordat we naar Sudan vertrokken.

Aangekomen op het brugslagpunt hebben we ervaren dat de bisschop een zeer praktisch man is. Hij had ons via militaire contacten van een robuuste beveiliging voorzien: aan de Sudan-zijde lag een infanteriecompagnie ingegraven en er stonden daar twee stuks luchtafweergeschut. Aan de overzijde: twee pantservoertuigen met bemanning van het Ugandese leger.

Zij waren een klein gedeelte van de 1500 !!! soldaten die aan die kant onze veiligheid moesten waarborgen. Ook daar stond een stuk luchtafweergeschut. Verder was ons kamp keurig aangelegd, inclusief een schuilkelder voor drie personen. Paride had dit allemaal geregeld. Deze brug is veel gebruikt door NGO's met hulptransporten en het terugbrengen van vluchtelingen vanuit Uganda. In totaal hebben we voor kerkleider/aannemer en bruggenbouwer bisschop Paride Taban twaalf bruggen gebouwd.

Door Hennie Schuurs, kapitein bd van de Nederlandse Koninklijke Landmacht, Regiment Genietroepen.

Boxtel, 6 maart, 2017.
Kapitein b.d
Regiment Genietroepen
Purcellstraat 36
5283GZ Boxtel

Bisschop Paride Taban staat naast een bord van Kuron Peace Village dat ligt in het uitgestrekte en afgelegen Kauto payam in Zuid Soedan

Aanbeveling 20

Despite all the prevailing conflict in South Sudan, there is an oasis of tranquility in Eastern Equatoria, the Holy Trinity Peace Village Kuron, founded in 2000 by Bishop Paride Taban. Comprising some 10 square kilometers on land donated by local community leaders, the Kuron Peace Village boasts a health clinic, schools, vocational programs, meeting facilities, prototype livelihoods activities, and, most important of all, entrenched mechanisms to mediate disputes peacefully. To conceive of and create such a peaceful sanctuary in South Sudan, one must be relentless, inspiring, and fearless, perfect adjectives for Bishop Paride.

Thousands of South Sudanese know and love the Bishop for his tireless work over the past five decades to feed the hungry, reconcile parties in conflict, and teach his people how to become independent and spiritually whole during troubled times. Kuron Peace Village embodies this half century of the Bishop's labor.

Catholic Relief Services is honored to support the Peace Village in Kuron and privileged to partner with the Bishop and his staff. Our hope is that the Kuron model of peaceful living and calm, respectful mediation spreads to other communities in South Sudan.

Catholic Relief Services

Jerry Farrell | Country Representative, Juba, South Sudan |
email: Jerome.farrell@crs.org | Tel: +211 922 223 406 and +211 955 144 888

Aanbeveling 21

In South Sudan Bishop Emeritus Paride Taban is an iconic figure. He is known and accepted by all tribes and all factions in this fragmented and polarised nation. He lives and breathes peace and reconciliation, and is the first name on everybody's lips when conflicts arise and a trusted figure is needed to intervene.

Bishop Paride's life experience has taught him to eschew tribalism and division. From his childhood in a village which had a national sawmill and thus had people from all over the country living and working together, through his education at a national seminary, to his life as a priest and bishop, his work during the civil wars in Sudan and South Sudan, his time spent at a peace village in the Palestinian-Israeli conflict, and his eventual retirement from his official capacity as diocesan bishop in order to found his own Holy Trinity Peace Village in the remote and conflict-ridden area of Kuron in South Sudan, he has devoted himself to peace and reconciliation.

His life is too full to chronicle in a short nomination, but perhaps a few episodes are worth mentioning. He is an intensely practical man, an agriculturalist and mechanic who drives tractors and lorries. He has been threatened, arrested and harassed by both sides in the earlier conflicts in Sudan. After being released after 100 days of detention and mistreatment by the Sudan People's Liberation Army, his first act was to send food to his former captors, remarking as Jesus did, "They do not know what they are doing". He led a relief convoy to his diocesan town of Torit which took 30 days to cover less than 200 km and which was under fire every single day. He buried Christians and Muslims alike. He was one of very few bishops who continued travelling throughout the war zone, taking care of the people of most of the dioceses, not just his own. Nearly 20 years ago he participated in a trauma healing workshop with his fellow bishops and to this day he faithfully performs the physical exercises which he learned in that workshop; aged over 80 he is able to do push-ups and other exercises which people many years his junior cannot manage. He is a wise elder who often tells African stories as parables to illustrate his points. He is completely selfless with his time and resources.

Bishop Paride has a simple spirituality, with 28 "words" which he repeats every day: Love, Joy, Peace, Patience, Compassion, Sympathy, Kindness, Truthfulness, Gentleness, Self-control, Humility, Poverty, Forgiveness, Mercy, Friendship, Trust, Unity, Purity, Faith, Hope, I love you, I miss you, Thank you, I forgive, We forget, Together, I am wrong, I am sorry. Discerning where he is weak each day he concentrates his prayers and his actions on improving that particular aspect. Many of those whose lives have been touched by the bishop have benefited from this simple insight.

Bishop Paride has no need for any awards, and would not covet them. While not seeking recognition, he is well known worldwide, and indeed he finds the constant calls for international travel a distraction from his work in South Sudan. However if an award can further the work of the peace village and help his suffering brothers and sisters on the ground, he would accept it with the same humility with which he accepts everything that comes his way, whether good or bad.

by John Ashworth – 3rd April 2017

John Ashworth has worked with the church in Sudan and South Sudan for 34 years and has known and worked with Bishop Paride during most of that period, most recently as an advisor to the Holy Trinity Peace Village, Kuron. John is the author of The Voice of the Voiceless: The Role of the Church in the Sudanese Civil War 1983-2005, in which Bishop Paride features prominently.

Sint Jacobsstraat 12
3511 BS Utrecht
The Netherlands

www.paxforpeace.nl
info@paxforpeace.nl
+31 (0)30 233 33 46

P.O. Box 19318
3501 DH Utrecht
The Netherlands